

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

6907 Superior Avenue, Cleveland, Ohio 44103.

Telephone: 431-6344

Jaunimo Metai

Birželis - June 3, 1966

Nr. 62

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

BUDISTŲ RIAUŠĖS

BUDISTAI PAKARTOJO POKSTUS, KURIE PRIVEDĖ PRIE DIEMO REŽIMO NUVERTIMO. TACIAU ŠI SYKĮ JIE JAU NEPASIEKĖ TOKIO EFEKTO. — ATVIRKŠČIAI, JIE TIK ĮRODĖ, KAD NENORI IR NEMANO LAIKYTI CIVILI-ZUOTOS POLITIKOS TAISYKLIŲ. — VISKAS VERČIA ABEJOTI GREITŲ RINKIMŲ NAU-DINGUMU.

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

Pirmadienį Frisimi-nimo Dienos proga pre-zidentas Johnsonas pa-reiškė: "Tragiška, kad dabartiniame sąmišyje kaikas pasirenka despe-ratiškus aktus savo po-litinio įsitikinimo pa-reiškimui." Jis turėjo galvoje naują nusižudy-mų bangą, prasidėjusią Pietų Vietname ir sie-kiančią maršalo Ky vy-riausybės nuvertimo. Ir ką gi? Antradienio rytą NBC galėjo pra-nešti, kad "padėtis Viet-name pasikeitusi į ge-resnę pusę" -- budistai

pradėję šnektas su vy-riausybe. Ar reikia ge-resnio įrodymo, kad paskutinės budistų riaušės ir nusižudymai (o gal greičiau nužudy-mai) buvo adresuoti ne Ky vyriausybei, o Ame-rikos viešajai opinijai. Juk tai tos pačios tak-tikos pakartojimas, ku-rii privedė prie Diemo režimo nuvertimo ir di-desnės krašto dalies atidavimo komunistams. Tik šį kartą toji akcija nepadarė ankstyvesnio išpūdžio ir prezidentas su visa priderama pa-

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Cicero skyriaus nau-joji valdyba. Stovi iš kairės: išdinininkas Adolfas Trinkas, pirm. Juozas Šulaitis ir sekretorius Pranas Kašuba.

V. A. Račkausko nuotrauka

garba visiems miru-siems pareiškė, kad tai buvęs tragiškas būdas savo politiniam įsitiki-nimui pareikšti. Kai dar pagalvoji, kad nusižudė senos vienuolės ar jau-ni vaikinai bei mergi-nos, kurių supratimas apie politiką buvo gana miglotas, toji akcija nor-maliai galvojančiam žmogui turi sukelti tik pasipiktinimą. Lygiai kaip ir mažamečių, vai-kų bei moterų su kūdi-kiais siuntimas de-monstruoti į gatves. O tos taktikos ir laikosi vadinami budistų vadai Pietų Vietname, kurie savo akciją visados pra-deda tada, kai karo lai-mė pasisuka amerikie-čių naudai.

Iš įvairių, iš dalies prieštaraujančių, pranešimų, galima susidaryti tokį išpūdį apie pasku-tines budistų riaušes. Amerikiečiai spaudė mi-nisterį pirmininką Ky laikytis galimai nuosai-kesnės ir nuolaidesnės politikos, vengiant bet kokių griežtesnių prie-monių prieš savo opo-nentus. Ky pasimaty-mas su prezidentu John-sonu Honolulu konferen-cijoje nepakėlė jo pres-tižo, kaip kad galima buvo tikėtis. Atvirkš-čiai, jis buvo pradėtas vadinti amerikiečių ma-riionete ir liokajumi. Va-

(Nukelta į 2 psl.)

ABEJOJA SAVO STATISTIKA

Dvidešimt šeštaisiais me-tais nuo rusų bolševikų įsi-veržimo Lietuvon, arba dvi-dešimt antraisiais metais ne-sukliudyto jų šeiminkavimo Lietuvoj, pačioj jų valdžios pašonėj atsirado samprotau-tojas, pastatęs stambų klaus-tuką ties valdinių propagan-distų teigimais apie Lietuvai per tą laiką tariamai padova-notos ūkinės pažangos dydį. Kaip ir kiti imperialistai bei kolonialistai, taip ir Lie-tuvos užgrobdėjai su prisitai-kėliais visada skuba nukreip-ti kalbą nuo jų įsibrovimo į Lietuvą teisėtumo klausimo, ir vietoj to griebiasi įrodinė-ti tariamą to įsibrovimo nau-dą Lietuvai. Todėl kone visi jų pareiškimai prasideda ir baigiasi neva akivaizdžiais "statistikos" duomenimis, a-not kurių visų Lietuvos ūki-nių ir kultūrinių gėrybių kie-kis "socialistinės santvarkos dėka" esąs padidėjęs kelerio-pai, o pramonė tai išaugusi net daugiau kaip 16 kartų...

Kaip tik ties ta "statisti-ka", kuri kitur niekad nebu-vo laikoma verta tikrai rim-to dėmesio, -- dabar, maž-daug prieš du mėnesius, ir Vilniuje viešai (Liaudies Ūkio 3 nr.) pastatė stambų klaus-tuką ekonomistas Š. Fridber-gas, pačios bolševikinės val-džios pagerbtas "LTSR nusi-pelnusio ekonomisto" titulu. Jo pastabos liudija, kad net lojalių bolševikinio režimo bendrakeleivių tarpe yra pa-sijutusių nepatogiai dėl pro-

pagandinės "statistikos" ne-mokėsiškai ar tyčia kreivai sukalptų pamatų.

Toje "statistikoje" nuolat tvirtinama, kad dabar Lie-tuvoj to ar to esą tiek ir tiek kartų daugiau, negu buvę "bur-žuazinėj Lietuvoj". O lygina dabartinius turtus su tais skaičiais, kuriuos yra surin-kę iš ... 1940 metų.

Ekonomistas Fridbergas, nors dar tik atsargiomis užuominomis, pirmą kartą viešai pareiškia, kad toks ly-ginimas rodo netikrą skirtu-mą. Neliesdamas kitų sričių, jis nagrinėja tik pramonės duomenų gretinimą.

Visų pirma Fridbergas taikliai pastebi, kad "čia iš-kyla teritorijos palyginimo klausimas", nes -- "buržuazijos valdymo metais leistuose statistikos metraščiuose duomenys pateikiami be Vil-niaus krašto, o 1938 ir 1939 metais -- ir be Klaipėdos krašto".

Toliau vėl teisingai nurodo, kad sovietinės statistikos duo-menų struktūra visiškai kito-kia, negu nepriklausomos Lie-tuvos. Sovietinė statistika -- nors ir nežinia kiek tiksliai ir kiek "iš lubų" -- tariasi apimanti viską, o nepriklausomos Lietuvos statistika di-delės Lietuvos smulkiosios pramonės dalies (monių iki 5 darbininkų) iš viso neska-ičiavo.

Gamybos apimtis dabar skaičiuojama rubliais ir jau trečią kartą kitaip: iki 1950

Cicero tautininkų susirinkimas

ALTS-gos Cicero sky-riaus visuotinis susirin-kimas įvyko geg. mėn. 13 d. "Liuosybės" salė-je.

Susirinkimą atidarė naujasis skyriaus pirm-ninkas Juozas Šulaitis. Apibūdinęs skyriaus pla-nus ateičiai, jis pakvie-tė susirinkimui pirminin-kauti Gediminą Biskį, o sekretoriauti dr. Kazį Sruogą.

Paskaitą aktualiais dienos politiniais klau-simais skaitė ALTS centro vald. pirm. inž. Jonas Jukūnas, pajvai-rindamas ją rašytojų pa-sisakymais.

ALTS centro vald. vicepirmin. Teodoras Blinstrubas išsamiai re-feravo apie S-gos Tary-bos suvažiavimą ir Dir-vos jubilėjaus minėjimą Clevelande.

Svečių tarpe buvo ne-seniai iš okupuotos Lie-tuvos atvykęs Alfonsas Milukas. Jis buvo suža-vėtas skyriaus bei s-gos narių aktyviu domėjimu-si paliktaisiais okupuo-tame krašte ir dėkojo už jų paramą kenčian-tiems broliams Lietu-voje pakietėlių formoje. Pastebėjo, kad bet koks bendradarbiavimas per okupantą ar jo agentus pakenktų mūsų liku-siems lietuviams išsi-laikyti.

Po oficialios dalies visi susėdė prie skaniai ponijų Juškevičienės ir Markauskienės paruoš-tų valgių stalo ilgai dis-kutavo paskaitose bei Miluko pareiškime pa-darytų pastabų apie oku-puotos Lietuvos ateitį ir išvadavimo galimy-bes.

V.A. Račkauskas

metų skaičiavo 1926/27 metų Rusijos "nekinamomis kaino-mis", paskui -- 1952 metų sausio 1 dienos didmeninėmis kainomis, o nuo 1956 metų -- 1955 metų liepos 1 dienos didmeninėmis kainomis. Lie-tuvos statistikoje pramonės ga-myba buvo apskaičiuojama li-tais.

Palyginimu kritikas nuro-do, kad "būtina panaudoti ei-lę šakninių indeksų, parodan-čių santykį tarp lito ir rub-lio". Tačiau nei jis neprasi-taria, kaip jis tą rublio-lito lyginimo klausimą yra sprendęs ir ar išsprendęs. Iš jo sudarytos 1937 metų Lietuvos pramoninės gamy-bos apskaičiavimų lentelės atrodytų, kad 1926/27 metų rublį litais jis vertina paski-roms gamybos šakoms skir-tingai: nuo 1,38 iki 1,67 litų už rublį...

Klausimas, kuo paremti to-lė lito-rublio santykio verti-nimai, ir ar jie atitinka bu-vusią to meto tikrovę, kreip-tinas į patį to santykio ap-skaičiuotoją. Kol toks klau-simas neatsakytas, tol duome-nų lyginimas vistiek pasilie-

(Nukelta į 2 psl.)

ŠIANDIEN IR RYTOJ

SAUGOKITĖS komunistų, bet nemažiau ir aršių antikomunistų, nes tarp jų gali būti užsimaskavusių agentų!

Tokį patarimą duoda Vladimir Z. Pillar, buvęs so-vietų slaptosios policijos pulkininkas, kuris nesenai, sulaukęs 88 metų amžiaus, mirė Izraelyje.

Pillar buvo vienas stipriausių bolševikų ramsčių, padėjęs Stalinui nugalėti Trockį ir bolševizmui įsitvir-tinti Rusijoje. Jis pasižymėjo, kaip Džeržinskio padė-jėjas likviduojant revoliucijos priešus, o ypač orga-nizuojant "Trust" operaciją.

Pradžioj revoliucijos Pillar buvo Čekos teisėju, o 1921 m. buvo paskirtas Čekos viršininko Džeržinskio padėjėju ir jam buvo pavestas specialus uždavinys -- likviduoti rusų emigrantų kontrrevoliucinį sąjūdį už-sienyje. Tuo laiku vien Paryžiuje veikė 27 rusų kontr-revoliucinės organizacijos, Berlyne 12, Varšuvoje 7 ir šešios Rygoj, Taline, Belgrade, Sofijoje ir Konstantino-poly. Visas jas sekti bolševikams buvo sunku, tad Pil-lar pasiūlė įsteigti viena centrinę kontrrevoliucinę or-ganizaciją, kuri būtų Čekos kontrolėje. Pasiūlymas pa-tiko Džeržinskui ir Leninui. 1922 m. buvo įsteigtas "Vienybės Sąjūdis Rusijai Išlaisvinti", žinomas su-trumpintu vardu "Trust". Tos organizacijos priešaky atsistojo generolas Patopov, buvęs caro štabo viršinin-kas, pasižymėjęs aršia antikomunistine veikla. Tikru-moje jis dirbo Čekai, lygiai kaip ir jo padėjėjas Alek-sandras Jakujev, buvęs caro viceministras.

Ši organizacija savo prieškomunistinei veiklai iš Čekos gaudavo pinigų ir net ginklų teroristiniams veiks-mams įvykdyti pačioje Rusijoje. "Trust" organizacijos nariai kartais pežengdavo sieną ir Rusijoje įvykdavo sabotazus, paleisdavo iš kalėjimų politinius kalinius, ir nužudydavo kai kuriuos komunistų veikėjus. Aišku, visa tai Čeka žinojo ir atėmus patogiam momentui visus didžiuosius kontrrevoliucijos veikėjus ir jų rėmėjus išgaudė ir likvidavo.

"Trust" savo veiklą užbaigė 1929 m., kai prasidė-jus nesutarimams tarp Stalino ir Trockio, trockistų sąjūdis pasidarė pavojingesnis už rusų emigrantų.

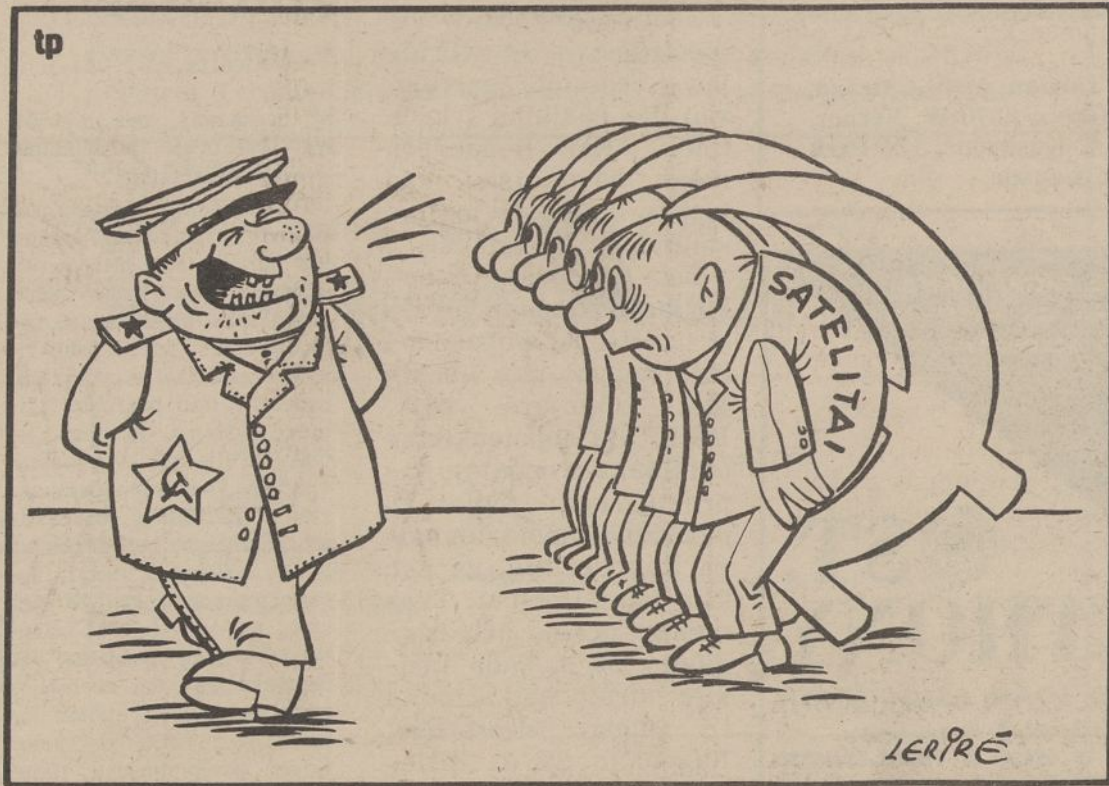
Bet 1939 m. pats Pillar pakliuvo į nemalonę ir iš kalėjimo išėjo tik karui prasidėjus. 1956 m. jam buvo leista išvykti į Varšuvą ir apsigyventi pas gimines. Ta-čiau bijodamas, kad sovietų slaptosios policijos ranka jo nepasiektų, apsigyveno Izraelyje, kur ir baigė savo dienas senelių prieglaudoje.

Prieš mirtį Pillar rašė, kad sovietai šiuo metu vėl atgaivino "Trust" operaciją, stengdamiesi savo agen-tus įkišti į antikomunistines tremtinių organizacijas vakaruose, kad tokiu būdu galėtų jas kontroliuoti.

★

LIETUVOJE trys darbininkai buvo nubausti 2 me-tais kalėjimo už sumušimą vieno aukšto kompartijos pareigūno. Teismas, paskelbdamas sprendimą, paaiš-kino, kodėl tokia maža hausmė jiems skiriama.

— Nusikaltimas reikalauja žymiai didesnės baus-mės, bet teismas atsižvelgė į palengvinančias aplinky-bes, žinant, kad kaltinamieji buvo nekalti... (vg)

-- Mes duodame naują formą ne tik gyvenimui, bet ypač žmonėms!...

DVYLIKA DIENŲ IKI KARO...

Kada pasirodys lenkų delegacija?

1939 m. rugpiūčio 30 d. Hitleris sušaukė diplomatus ir teisininkus paruošti sąlygas, kurias turėjo įteikti lenkų delegacijai. Vidurdienį tekstas buvo baigtas.

Toje konvencijoje buvo sakoma, kad Dancigas tuojau pat turės būti prijungtas prie Reicho. Vadinamoji "koridoriaus" teritorija, nuo Baltijos jūros iki linijos Marienwerder - Graudenz - Kulm - Bromberg, įskaitant ir tuos miestus, ir į vakarus iki Schoenlanke, turės būti apsispręsti dėl prisijungimo prie Vokietijos ar Lenkijos. Tam tikslui turės būti suruoštas plebiscitas, kuriame balsuos lenkai ir visi vokiečiai gyvenę ten tuo 1918 m. sausio 1 d. ar gimę po

tos datos. Kad plebiscitas būtų pravestas teisingai, visa teritorija tuojau pat turės būti parvesta tarptautinei kontrolei, sudarytai iš keturių didžiųjų: Italijos, Sovietų Sąjungos, Prancūzijos ir Anglijos. Lenkų uostas Gdynia išjungiamas iš plebiscito zonos. Miesto ribos bus nustatytos atskiru susitarimu tarp lenkų ir vokiečių.

Toliau konvencijoje buvo kalbama apie susisiekimą per koridorių, mažumų teises ir pasikeitimus gyventojais.

Šią konvenciją vokiečiai tikėjosi lenkams įteikti rugpiūčio 30 po pietų ir jos priėmimui nustatė terminą iki rugpiūčio 31 d.

Iš naujo į Londoną pa-

siųstas Dahlerus paaiškino Halifaxui, kad Hitleris paruošė konvenciją, kuri savo reikalavimais neišgąsdins lenkų. Bet iš Varšuvos Londono buvo gauta žinia, kad lenkų vyriausybė sunku prikalbinti pasiųsti delegaciją į Berlyną.

Vakariečių diplomatai tarpusavy susikalbėdė nuomonėmis. Vieni galvojo, kad karas galės būti pašalintas derybomis, kiti buvo įsitikinę, kad Hitleris blefuoja ir, užėmus griežtą poziciją, jis pasitrauks. Prie paskutiniųsios grupės greit prisijungė ir vakariečių ambasadoriai Berlyne Henderson ir Coulondre.

Kaip minėjom, Vokiečiai paruošė savo sąlygas, bet lenkų delegacija nesirodė. Visas popietis praėjo laukiant. Bet niekas net telefonu iš Varšuvos nepaskambino.

Hendersoną vienas vokiečių opozicijos asmuo painformavo, kad armija nepatenkinta ir generolai nesutaria su Hitleriu, kad vakaruose siena tvirta tik keliose vietose ir kariuomenės štabas bijo puolimo iš vakarų. Jei kiltų karas, tai vyriausias štabas tuoj nuverstų Hitlerį.

Henderson savęs klausė, ar jis turi reikalą su draugu ar provokatoriumi. Pagaliau priešo išvadoms, kad neverta stengtis išlaikyti taiką, jei karo paskelbimas iššauks Hitlerio nuvertimą. Jis tuoj perdavė gautas informacijas į Londoną.

Fanašiai buvo kalbama ir kitur. Prancūzų ambasadą aplankė vokiečių rašytojas Sieburg, kuris irgi išsireiškė, kad padėtis Vokietijoje sunkėja ir Hitleris abejoja, ar verta pulti Lenkiją.

Coulondre tuoj painformavo Daladier ir patarė laikytis ir nepasiduoti Hitleriui, parodyti, kad jis daugiau nieko nebegaus grasinimais.

Prieš vidurnaktį Ribbentropas pas savo iškvietė Hendersoną, pranešdamas anglų ambasadoriui, kad skirtas lenkų delegacijai atvykti laikas praėjo.

-- Kur yra lenkai, kuriuos jūsų vyriausybė turėjo mums atsiųsti.

Žodis po žodžio abu įsikarščioavo ir vertėjas Schmidt galvojo, kad jie susikibs į krūtines. Kai Henderson išėjo, buvo aišku, kad viskas baigta ir lošimo kauliukai jau išmesti...

Bet Londonas ir Paryžius dar bandė gelbėti padėtį. Jų ambasadoriai nuvyko pas Lenkijos premjerą pulk. Beck. Šis nepatenkintas priėmė. Jis negalėjo suprasti, kaip anglai ir prancūzai nesiorientuoja. Kam derėtis, jei Lenkija jau laimėjusi. Trys dienos praėjo nuo rugpjūčio 26 d. kada Lenkija turėjo būti užpulta ir nieko neatsitiko. Rugpjūčio 29 d. Hitleris davė 24 valandas atsiųsti delegacijai, bet

lenkai neužsikabino ant kabliuko ir vėl nieko neįvyko. Jei jis nepuolė Lenkijos, reiškia negali. Šitaip samprotaudamas Beckas priėmė ambasadorius visai nekreipdamas dėmesio į jų pareiškimus.

Jiems prašant, kad lenkai parodytų gerą gestą, pagaliau nusileido tiek, kad sutiko duoti įsakymą savo ambasadoriui Berlyne Lipskiui nuvykti pas Ribbentropą ir priimti iš jo sąlygas, bet jokių būdu nepradėti derybų.

Abu ambasadoriai patenkinti nors tiek iškovoję tuoj painformavo savo vyriausybes apie lenkų "gerą gestą".

Anglų ambasadorius Berlyne tuoj nuskubėjo pas Ribbentropą painformuoti, kad lenkai sutiko padaryti pirmąjį žingsnį... Naujiena pasiekė Hitlerį kaip tik laiku, nes jau buvo pasirodęs pasirašytas karui vesti įsakymas Nr. 1.

2 val. po pietų lenkų ambasadorius Berlyne gavo iš Varšuvos telegramą, kurioj buvo prašoma prašyti audiencijos pas Ribbentropą ir jam pasakyti, kad Lenkijos vyriausybė buvo anglų vyriausybės painformuota apie galimumą tiesioginių derybų tarp Vokietijos ir Lenkijos. Dabar Lenkijos vyriausybė svarsto tą pasiūlymą. Bet prie telegramos dar buvo pridėtas prerašas Lipskiui neįsileisti į jokias diskusijas ir į vokiečių pasiūlymus atsakyti, kad Varšuvos vyriausybė jam nėra davusi įgaliojimų diskusijoms.

Nelaimė šią telegramą perėmė Goeringo slaptoji tarnyba ir iššifravo. Nežiūrint, kaip buvo įtempti santykiai tarp Goeringo ir Ribbentropo, jis rado reikalo painformuoti Ribbentropą. Kada šis perskaitė telegramą, išuoto ir nebe norėjo priimti Lipskio, bet Goeringas perkalbėjo, kad Hitleris tai audiencijai skiria didelę reikšmę, tegu Lipskis ateina, o paskui palikti Hitleriui nuspręsti.

Kitame numery: Naujokas išgirdo senai lauktą pranešimą.

ABEJOJA SAVO STATISTIKA

(Atkelta iš 1 psl.)

ka beprasmis, nes tai yra lyg svėrimas neišaiškinto svorio svarsčiais.

Propagandinio duomenų gretinimo kritikas tikrai teisus, kai nurodo, kad 1940 metais Lietuvos ūkiui visiškai nebūdingi, todėl neteisinga tų metų duomenis (jei net būtų visai kruopščiai ir sąžiningai sudaryti) imti pagrindu lyginimo tikslams. Iš tiesų, tai buvo ne tik aplinkui siaučiančio karo, bet nuo vidurvasario ir radikalaus priverstinio perversmo bei ūkinės sistemos griovybos metai, kuriais pramoninė gamyba kiek vyko, tai vyko visiškai suirutės ir baimės siaubiamia. Tad negalėjo būti nei normalios pramonės, nei normalios jos statistikos. Todėl jos vartojimas palyginimuose tikrai yra visiškai beprasmis ir nieko neįrodo.

Pagrįstai Fridbergas atmeta ir 1939 metų naudojimą lyginimo tikslams, nes tų metų pradžioje Lietuva neteko Klaipėdos krašto (kuriam jis nurodo buvus apie 22% Lietuvos pramonės), o tų metų pabaigoje Lietuva gavo Vilnių, tačiau -- to Fridbergas "nepastebėjo" -- beveik visiskai be pramonės, kadangi, vos šešias savaites Vilniuje tada pasiautėjo, bolševikai buvo suspėję Vilniuje buvusią pramonę sugniuždyti, -- net stambiųjų įmonių visas mašinas išsivežti, nors ir be naudos sau (daug pagrobų įrengimų vėliau buvo rasta rūdijančių Minsko ir kitose geležinkelio stočių aikštėse).

Be įtikinančių motyvų, nusipelnęs ekonomistas atmeta ir 1938 metų duomenis, kaip lyginimo pagrindą, o teigia, kad tam tikslui reikia pasirinkti 1937 metus.

Čia jis vėl nurodė, kaip netikslu (tad ir neteisinga) lyginti skirtingos struktūros statistinius duomenis. Sovietinėje sistemoje visa pramonė iki smulkmenų suvalstybinta ar "suvisuomeninta" ir bent teoriškai visa suregistruota Lietuvos laikų statistikoje smulkiosios įmonės ir amatinių dirbtuvės neįskaitytos, nors tos įmonės bei dirbtuvės, būdamos gausios atlikdavo stambia Lietuvos pramoninės gamybos dalį. Negalima nustatyti tikro skirtumo, lyginant iš vienos pusės viską, o iš kitos tik dalį. Ekonomistas Fridbergas neištarė to žodžio, bet duoda pakankamai duomenų suprasti, kad toks lyginimas yra suklaidotas lyginimas.

To lyginimo kritikas sakosi atliekantis sudėtingus skaičiavimus, siekdamas nustatyti, kiek iš tikrųjų dabartinėje "LTSR" teritorijoje 1937 metais (įskaičius ir visą pramonę, buvusią tada lenkų valdytojų tos teritorijos dalyje) buvo pramonės įmonių, kiek jose dirbo darbininkų ir kiek visa ta pramonė pagamino. Jo skaičiavimo išvada --

"1937 metais Lietuvoje, įskaitant Klaipėdos ir Vilniaus kraštus, pramonės gamyboje dirbo 75,000 darbininkų ir amatininkų".

Taigi jis atrado pramonės darbininkų (pagal sovietinės statistikos terminologiją) daugiau kaip dukart daugiau, negu Lietuvos statistikos metraščiuose rodytas pramonės darbininkų skaičius tais metais (31,700).

Dar didesnis skirtumas išeina įmonių-dirbtuvų skaičiuje. Lietuvos statistika rodė tik 1,247 įmones (turinčias ne mažiau kaip 5 darbininkus). Suskaičiavęs visas 1937 metais buvusias įmones, atrado jų 8,228, o su amatininkų dirbtuvėmis -- net 21,195.

Stambus skirtumas ir produkcijos įvertinime. Lietuvos statistika rodė pramonės metinę apyvartą -- 417,6 milijonų litų, o Fridbergo apskaičiavimu visa Lietuvos pramonė (su prie Lietuvos dabar prijungtąja Vilniaus krašto dalimi) 1937 metais pagamino gėrybių už 790,4 milijonų litų.

Tačiau tos pastangos, jei ir nuoširdžios, įstatyti propagandoje vartojamusius palyginimus į šokių tokių tiesos kelią vistiek lieka bergždžios. Nusipelnęs ekonomistas neturėjo drąsos ar gal nei galimybes rasti tikslų ir teisingą lito palyginimą su sovietinėje statistikoje vartojamu rubliu. Be to, nors ir netenka kelti abejojamą, kad Lietuvos teritorijoje dabar įtaisytos pramonės produkcija žymiai didesnė už Lietuvos buvusią pramoninę produkciją prieš 30 metų, bet, viena -- nėra duomenų, kokia būtų Lietuvos pramonė dabar, būdama ugdyta pačios Lietuvos, pagal jos pačios, o ne pagal kolonistiškos okupacinės valdžios interesus, ir antra -- nėra duomenų (tiksliau tariant, jei ir yra, tai jie "valstybinė paslaptis").

Kokia dabar Lietuvos teritorijoje esanti pramonės dalis gali būti laikoma Lietuvos pramonė, ir kiek tos pramonės yra kolonistų pramonė. Viešai tik žinoma, kad vos 42 nedidelio masto įmonės yra vietinės pramonės kategorijoje. Visos kitos įmonės, kurį laiką pa-

Budistų riaušės

(Atkelta iš 1 psl.)

dinamų budistų vadas Tri Quang per budistų kapelionus pradėjo įtaigoti karininkus sukilti prieš Ky vyriausybę arba bent jos neklausyti. Atrodo, kad toji akcija turėjo pasisekimo pirmojo korpuso kontroliuojamoje teritorijoje šiaurinėje krašto dalyje. Ky visą tai matė, bet, atrodo, amerikiečių buvo patariamas nesigriebti per griežtų žygių. Tačiau kai jis gavo žinių, kad kai kurie kariai pradėjo abejoti budistų tikslais ir priemonėmis, jis nieko nelaukęs ir nesiklausęs pasiuntė jamištikimus dalinius į Danangą ir miestą vėlpaėmė savo kontrolėn. Rašant šias eilutes dar nebuvo žinomas vadinamų budistų centro Heu likimas, tačiau atrodo, kad budistai, nepadarę išpuolio Amerikos viešajai nuomonei, nenorės atviro karo, kuris jiems gali padaryti daugiau žalos, negu Ky.

Nėra abejonės, kad tam tikra budistų vadų dalis yra komunistų įtakoje. Iš viso sunku nustatyti, kas tikras budistų vienuolis ir kas tik apsimetėlis, nes ten nėra tokių vienuolių organizacijų -- ordinų kaip katalikų tarpe.

Nėra ko stebėtis, kad tam tikri politikai savo naudai nori pasikinkyti ideologijai ar net religijai. Tai visai natūralu tokiose aplinkybėse, kai paties politiko vardas dar nieko nesako. Tokiais atvejais į kovą už valdžią išeinama su ideologiniais ar religiniais principais. Mes turėjome krikščionių demokratų partiją, to paties pavadinimo Vakarų Vokietijos partija apie save po karo subūrė konservatiškiau nusiteikusius politikus. Politiniam gyvenimui nusistovėjus, jau daugiau pradėdama žiūrėti į atskirų politikų sugebėjimus padaryti tinkamus žygius susidariusioje situacijoje, negu jų tikėjimą ar netikėjimą ir partijų pavadinimai lieka daugiau iškabomis be didesnio turinio.

Vietnamui iki tokio stovio dar labai toli, karas net neleidžia prie jo artintis net mažais žingsneliais. Net ir rinkimai, kurių reikalauja budistų vardu prisidengusi partija, čia nežada jokios šviesesnės vilties, nes budistai ar tie, kurie kalba jų vardu, nerodo nė mažiausio noro laikytis civilizuotos politikos taisyklių. Washingtonas padarytą didelę klaidą forsuodamas tuos rinkimus, nebent jie būtų pravesti ... komunistiniu pavyzdžiu.

buvusios bent administruojamos iš Vilniaus, vėl tapo pavaldžios "savininkams" Maskvoje. Jei tos -- net ir vietinės! -- pramonės gaminiai norimi parduoti už sienius, tai juos parduoda Maskvos "vnieštorgas" (žr. pranešimą iš Leipzigo mūgės, Tiesos, 196/101). (ELTA)

TIK PER 10 DIENŲ...

trumpam vasaros sezonui ir už labai papigintą kainą siūlome ypatingai gerus ir praktiškus siuntinius, kurie pristatomi į Lietuvą oro paštu laike 10 dienų.

Šie taip praktiški ir reikalingi siuntiniai suteiks Jūsų artimiesiems malonią staigmeną ir netikėtą parą, tad nepraleiskite šią retai pasitaikančią progą ir pasinaudokite šiuo mūsų specialiu pasiūlymu.

Mergužėlė (01).

Itališkas labai populiarus lietpaltis, vilnonė kostiumai arba vasariniam paltui medžiaga, 4 jardi gelėtos šilkinės suknėlei medžiagos, 1 nailono skarelė, 1 šilkinė labai graži gelėta skarelė, 2 poros geriausių nailono kojinių, 1 nepermatomo nailono bliuskutė. Kaina \$65.00.

Bernužėlis (02)

Nailoniniai spalvoti arba balti viršutiniai marškiniai, 1 terelino kaklaraštis, vilnonė vasariniam kostiumui medžiaga, arba juoda kostiumui medžiaga, 1 specialiai labai stiprus itališkas lietpaltis, viena pora nailono kojinių su 6 mėnesių garantija, 1 be rankovių su kostiumu devimas megstukas.

Kaina \$65.00.

Jungtinis Mergužėlės ir Bernužėlio siuntinys kainuoja tik \$120.00.

Tebesiuojami mūsų anksčiau skelbtieji, didelio pasisekimo turėjusieji siuntiniai: V-3 -- 10½ jardo angl. medž. trims kostiumams už 55 dol.; P-3 -- 9 j. trims paltams viln. angl. medžiagos už 60 dol.; N-4 -- 16 jardu nepermatomo nailono gražiausių raštų 4 suknėlės už 45 dol.; ir M-13 vertingas aukšto kaloriteto maisto siuntinys 22 lbs. už 30 dol.

Prie visų išvardintų siuntinių galima pridėti pageidaujamų dovanų iš mūsų katalogų arba Jūsų pačių nupirktų prekių. Jūsų pačių siuntinius ekspedijuojame iš Londono tik už 12 dolerių, plius faktinės Sovietinio mūto išlaidos. Tokius siuntinius galite mums siųsti žemiau nurodytu adresu pažymėdami mūsų tranzitinio sandėlio ženklą:

B. O. 11690/64.

BALTIC STORES LTD.
421 Hackney Rd.
London, E. 2.
Great Britain.

Seniausia šioje srityje lietuviška firma. Garantuotas ir gavėjo parašu patvirtintas pristatymas per 3-4 savaites. Visos siuntos registruotos ir apdraustos.

Atstovai: L. Venckus, 7030 Talman Ave., Chicago, Ill., tel. 436-0494; Gaiva, 3570 W. Vernor, Detroit, Mich.; ir A. Kusinskis, 124 Park St., Sudbury, Ont., Canada.

DIVIDEND CHECKS MAILED
QUARTERLY ON INVESTMENT
SAVINGS ACCOUNTS

4 1/2%

We Invite
Your Savings

ST.
ANTHONY

SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

Joseph F. Gribauskas, Exec. Secy.

1447 SO. 49th CT. • CICERO • 60650 • PHONE 654-4330

HOURS: MON. 9-5; TUES., THURS., FRI. 9-5; SAT. 9-1; WED. CLOSED

C I C E R O, ILLINOIS

DIRVA

The Lithuanian Newspaper
Established 1915

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103
Telephone: 431-6344.

Second-Class Postage paid at Cleveland, Ohio.
Published tri-weekly except Holidays and semi-weekly in July
and August by American Lithuanian Press Radio, Ass'n.
VILTIS, Inc. (Non-profit).

Subscription per year \$11.00. Single copy 10 cents.
Editor-in-chief Jonas Čiuberkis.
Prenumerata metams \$11.00, pusei metų \$6.00. Dirva išeina;
tris kartus į savaitę, išskyrus šventes ir du kartus
liepos ir rugpjūčio mėnesiais.

Redaguoja:
Jonas Čiuberkis ir Vytautas Gedgaudas
Redakcinė kolegija: P. Bastys, E. Čekienė, A. Laikūnas,
R. Mieželis, V. Rastenis ir St. Santvaras.

ŽUVUSIŲJŲ TESTAMENTAS

Niekas nepakalbės iškalbingiau, niekas neįrodys vaizdžiau, kad lietuvių tauta ne savo noru, o prievarta buvo pavergta ir jungta į komunistinės vergijos sistemą, kaip tie, kurie žuvo Sibire jėga atplėšti iš savo krašto ir tie, kurie ilgą laiką ginklu ir tyliąja rezistencija priešinosi pavergėjų užmačioms. Tai dvejetainis protesto ženklas, kurio nuplauti nepajėgia jokia komunistų propaganda. Kaip tik priešingai, šimtų tūkstančių žmonių trėmimas ir sunaikinimas, niekinimas ir koliojimas lietuvių partizano vardo, pagaliau, nuolatinė kova su tautinių aspiracijų apraiškom krašte rodo, kad tauta dar ir šiandien, po ilgų ir sunkių okupacijos ir priešpaudos metų, nėra nusto jusi savo aspiracijų, kurios yra giliai įleidusios šaknis kiekvieno sąmoningo ir susipratusio lietuvių sąmonėje ir sąžinėje.

Kova tebevyksta, pasipriešinimas okupantui yra gyvas, tik gal nebetoks ryškus išoriniais savo veiksmais ir nebe tokiais vaizdžiais įvykiais bei tos kovos frontais.

Amerikoje gegužės 30 yra mirusiųjų pagerbimo ir prisiminimo diena. Prisiminė, pagerbė savo mirusiuosius ir mūsų organizacijos, savo artimuosius su širdgėla atjautė mirusiojo šeimos nariai. Kapinėse palaidotųjų ženklai pasipuošę gėlių puokštėmis, suplėvėsavo ramovėnų įsmaigstyto tautinės vėliavėlės. Bet esamos sąlygose tai vyko tylią, gilaus susikaupimo ir įsipareigojimo apeigų rutina, daugeliui tą dieną pa-

naudojus poilsiui, pramogai, pasisvečiavimui.

Didžioji mūsų mirusiųjų pagerbimo diena dar prieš akis, tai birželio didžiųjų išvežimų ir viso to žiauraus įvykio iškėlimo ir priminimo diena sau ir pasauliui. Tai didžioji lietuvių tautos kančios ir pasiaukojimo diena, atskleidžianti mums žuvusiųjų testamentą ir primenantį mums daug ir didelių įsipareigojimų.

Kiek kam asmeniškai būtų skaudus ir tragiškas žuvusiųjų brolių, seserų, tėvų ir artimųjų prisiminimas, visa tai susilieja į didelę tautos tragediją, kurią visi turėjome vieną ar kitaip pakelti, išgyventi ir vėl ant kojų atsistoti naujam gyvenimui. Tai mūsų išsivijimo likimas. Bet gi gyvoji ir skaitlingoji tautos dalis dar tebešė pavergėjų junga, didesne širdgėla, didesnėmis viltimis laukia išganingos dienos.

Tautos kančios prisiminimas nesiriboja tragiškais praeities įvykiais. Gyvenimas nestovi vietoje. Džiaugdamies lietuviško jaunimo brandumu, organizuotumu ir patriotiškumu išsivijoje, laukdami akyvaizdžių viso to apraiškų Jaunimo Kongrese, neprivalome užmiršti, kad tai dar ne visas Lietuvos jaunimas, kad ne nuo Jaunimo Kongreso Chicagoje deklaracijų priklausys lietuvių tautos ateitis. Privalėtume visi prisiminti, kad tautos rezistencija neužgeso, kaip vienai tam siai nakčiai skirtas žiburys, savo alyvą deginti pabaigęs išvežimais Sibiran, ar partizanų organizuotai kovai pasibaigus. Juk ir išsivija nenuleido rankų ir neužver-

Kas tai yra fikcija, nesunku, jei kam reikia, išsiaiškinti, pasižiūrėjus į bet kurį vidutinio išsamumo žodyną ar enciklopediją (Lietuvių enciklopedijoje, tiesa, fikcija paaiškinta pertrumpai, todėl nepilnai, vienašališkai).

Čia apie fikciją kalbėti verčia visiškai ne filologinė priežastis, o vėl ta pati nemaluma ALT pirmininko kalba Detroite, čia minėta jau du kartus (Dirvos 60 ir 61 nr.).

Dėl to (fikcijos) žodžio, greičiausia, visai tikslaus ir teisingo pavartojimo ALT pirmininkas pateikė dar vieną sunkų kaltinimą vardu nepaminėtam asmeniui ar net neapibrėžtam asmeniui būriui. Kaltinimas — JAV vyriausybės ir visos šios šalies įžeidimas ir nedėkingumas Amerikai. Žodžiu, nusižengimas valstybei!

Kaltinimas, kaip ir "kai kuriems" vadovaujantiems asmenims ir "kai kuriems" Jaunimo Kongreso rengėjams, irgi anonimiškas, tai yra nenurodant, kas įžeidė Ameriką ir jos vyriausybę. Kaltinimas paremtas neva faktu, paimtu iš anonimiško gando. ALT pirmininkas pareiškė:

— Štai šiomis dienomis viešai spaudoje yra paskelbtas vieno žmogaus pareiškimas, kad Jungtinių Ame-

te savo uždavinių knygos toms kovoms krašte pasibaigus. Tas krašto ir išsivijos ryšys, kad ir tik moralinis, turėtų būti gyvas, ir to gyvenimo neturėtume vadinti — bendradarbiavimu su komunistais. Lietuvių tauta nebuvo ir nebus komunistinė. Ryšys su tauta nebuvo ir nebus komunistinis. Tą ryšį atnaujinsime prasminga ir lietuviškos sąžinės vedina tragiškųjų įvykių prisiminimo diena, kuri primins ne užskleistą praeitį, bet tos praeities įpareigojimus. Tuose įpareigojimuose glūdi ne krokodilo ašaros ir perdėtos aimanos, ne psichopatinis persekiojimo manija užsikrėtimas, bet atviras ir nuoširdus žvilgsnis lietuvių ir lietuvių akis, bičiuliškas rankos padavimas ir pasižadėjimas vieningose gretose vykdyti žuvusiųjų testamentą.

rikos Valstybių vyriausybės nepripažinimas Lietuvos inkorporacijos į Sovietų Sąjungą — yra tik fikcija.

— Tokie pareiškimai yra įžeidimas JAV vyriausybės ir visos šalies, kuri mums ir kartu panašioms pareiškėjams suteikė prieglaudą ir laisvę...

ALT pirmininko minčių eigoj vieno žmogaus vienas pareiškimas tuč tuojau įgijo daugiskaitą: "tokie pareiškimai" ir "panašioms pareiškėjams". Pamatęs laikraštį paminėtą vieną — būtų ar nebūtų — atsitikimą, ALT pirmininkas jau graižosi prie kažin kiek nusikaltėlių — Amerikos ir jos valdžios "įžeidinėtojų".

Tačiau tas "nusikaltimo faktas" tai jau tikra fikcija, — anot enciklopedijos tariant, "kas sukurta, išgalvota, prasimanyta, bet ko nėra tikrovėje".

Iš tikrųjų joks "vienas žmogus" nei šiomis, nei kitomis dienomis tokio dalyko, kaip ALT pirmininkas sakė, spaudoj nėra skelbęs. Galima drąsiai eiti lažybų, kad tokio pareiškimo A. J. Rudis ne tik negali parodyti, bet nei nematė, o yra susikūręs jo fikciją iš bene Naujienose buvusio įdėto kažkokio anonimo rašinėlio apie Chicagoj, Jaunimo Centre buvusias diskusijas.

Nebėra kaip tą rašinėką dabar pacituot, nes, kaip vienas iš mūsų spaudoj dažnai pasirodančių tipišku anoniminį "reportažą", kuriuose dažniausia vyrauja pikta valia vietoj nuovokos, yra iškeliaves ten, kur pagal vertę priklauso. Tas anonimas kažką priekaištavo bene dr. Tomui Remeikiui už fikcijos paminėjimą. Toks "reportažas" nėra šaltinis spręsti apie tai, kas kokį pareiškimą padarė, ir nėra pagrindas ALT pirmininkui ex officio ką nors kaltinti įžeidus Amerikos valdžią ir kraštą.

Yra visiškai nepatikima, kad dr. Remeikis ar kas kitas panašaus išsilavinimo asmuo iš tikrųjų būtų sakęs, kad Lietuvos inkorporacijos nepripažinimas iš JAV vyriausybės pusės yra fikcija. Jei toks žodis iš tiesų ryšium su nepripažinimu galėjo būti ištartas, tai tik ta prasme, kad ne pats nepripažinimas, o to

nepripažinimo dalykas yra fikcija, būtent, teisinė fikcija. Gal tas irgi papiktintų mūsų dabartinį ALT pirmininką, bet vistiek tai nebūtų nei Amerikos vyriausybės, nei Lietuvos įžeidimas, o tik paprasčiausias dalyko pavadinimas jo tikru vardu. Nesgi Lietuvos nepriklausomybė dabar nėra realus faktas — tuo niekas negali abejoti, mažiau tas, kas rūpinasi kovoti su Lietuvos okupantais. Niekas, nei JAV vyriausybė netvirtina, kad Lietuva ir dabar dar de facto nepriklausoma. Bet ši vyriausybė pripažįsta, kad teisiškai (de jure) ji tebėra nepriklausoma. Šia prasme Lietuvos nepriklausomybė yra, bet yra tik kaip teisinė fikcija.

Teisiškai "sukurto" dalyko vadinimas fikcija nėra joks to dalyko sumenkimas. Teisinė fikcija yra teisinės santvarkos būtinybė. Ne tik okupuotos, bet ir visos valstybės — nepriklausomos ir galingos — irgi yra teisinės fikcijos, kai kalbam apie jas lyg apie savarankiškai veikiančius asmenis. Visos korporacijos, draugijos yra teisinės fikcijos. Ir Amerikos Lietuvių Taryba yra teisinė fikcija, kai kalbam apie ją, lyg tartum apie kažkokį gyvą sutvėrimą, kuris gali tartum pats ką nors daryti, nutart, skelbt, arba pirkt, paroduot, samdyti, turėti pinigų... A. J. Rudis galėtų piktintis, jei kas sakytų, kad jo pirmininkavimas AL Tarybai esąs fikcija, — tai būtų netiesa, nes gi jis, nors ir sunkiai, bet, tikime, teisėtai išrinktas toms pareigoms, ir išrinkimas turėtų būti jį būti įrodymas atitinkamo posėdžio protokolu. Bet tegu nunistemba tas pirmininkas išgirdęs, kad jis yra realus, bet teisinės fikcijos pirmininkas.

Užtat nepatogu ir nejaunu skaityti, kai ALT pirmininkas viešai svaidsi kaltinimu už "Amerikos įžeidimą", įrodydamas ne tą kaltinimą, o tik savo nesuvaldomą brasmę nieko nedėto žodžio, pamatytą kažkokiam neišmanėliškam rašinėly.

Dar nejaukiau, kai ALT pirmininkas, narsingai verždamasis į atviras duris ginti niekieno neužpulto ne-

pripažinimo principo, čia pat pasirodo nesuvaldomas nei apie tą patį principą. Esą:

— Amerikos Lietuvių Taryba jau dvidešimt penkis metus kovojo ir dabar tebekovoja už šią didžiosios reikšmės principą: kad Jungtinės Amerikos Valstybės nepripažintų bolševiku okupacijos. Kovojo ir laimėjo. Juk be kovos tas laimėjimas pats savaime neatėjo... (M. pabr. V. R.)

Štai, kokia naujiena! O mes, vargšai, vis manėme, kad Amerikos vyriausybė teritorinių užėmimų jau kada prieš Lietuvos okupaciją nepripažindavo, ir kad Sumner Welles tą principą pritaikė Baltijos valstybių atveičiui tuč tuojau, kai tik rusai paskelbė inkorporaciją, — kai Amerikos Lietuvių Taryba dėl to dar ne tik nekovojo, bet nei gimus nebuvo... Maža to, juk gi ir dr. Grigaitis metų metais, kaip vinį kakton, kalė pirmojo ALT atstovų "Baltaiam Name" ansilankymo istoriją ir pasakojo, kaip Rooseveltas iš karto nurašino, kad viskas tvarkoje, kad Lietuvos nepriklausomybė nenaukinta, o tik į šalį padėta... Ir iš tolesnių sąskamų buvom įtikinti, jog dėl ko ne ko, bet dėl inkorporacijos nepripažinimo dar niekad neteko nei AL Tarybai, nei kam kitam kovoti, kadangi pakanka tik kam nors nuvažiuot Washingtoną, gaut audienciją Valstybės Departamente, ir ten visada mielai ir paslaugiai pakartoja, kad politika nepasikeitė, kad Baltijos kraštų okupacijos (teisiškai) nepripažįsta, ir kad visi laukia dienos, kada Lietuva ir vėl bus laisva, nepriklausoma ir taip toliau. O dabar, štai, naujas ALT pirmininkas skelbia, kad 25 metai kovota dėl to nepripažinimo, kad laimėjimas atėjo (kada gi?) tik tos kovos dėka...

Liūdnei pritrenkia nėčią naujieną ALT pirmininkas paskelbė ir šiuo "paaiškinimu":

— Šis kraštas yra beveik vienintelis, kuris nepripažino Lietuvos okupacijos ir pasižadėjo ir toliau nepripažinti... (M. pabr. V. R.)

O didžiavomės ligsiol, kad daug laisvųjų Vakarų valstybių nepripažino. Ir, regis, ne visai be pagrindo didžiavomės. Dr. D. Krivickas neseniai New Yorke lietuviams teisininkams ištisą paskaitą skaitė apie tai, kas ir kaip nepripažįsta. Regis, ta paskaita bus atspausdinta. ALT pirmininkui reiktų nedelsiant, gal net iš rankraščio, nelaukiant spausdinimo, su ta paskaita susipažinti. Gal gi bent tas apsaugotų jį nuo nebūtų dalykų pasakojimo.

Ypač atgrasu šiandien skaityti ALT pirmininko A. J. Rudžio švaistymąsi kaltinimais kitiems už "partizanikiškus" veiksmus ir už "nepripažinimo principo nevertinimą", prisimenant, išsita seriją jo paties partizanikiškų "žygių" Washingtono įstaigose, kuriais tik jis pats težio, ko ten siekė ir ko pasiekė. Ir prisimenant, kai dar tik pernai, berods birželio 23 (jau ruošdamasis į L. Šimučio postą AL Taryboj?), kažkaip patekęs į Jungtinio Baltiečių Komiteto delegaciją pas Valstybės Sekretorių "pasižymėjo" priekaištavimais JAV vyriausybei, kodėl ji "diskriminuojanti" Baltijos kraštus, neįtraukdama jų į... kultūrinių mainų suartį su Sovietų Sąjunga!

Pats Valstybės Sekretorius, sako, mandagiai paaiškino, jog vyriausybė mananti teisingai pasieltusi, neįtraukdama Baltijos valstybių teritorijų į tą mainų (Nukelta į 4 psl.)

Ne, ponias! Negalite jo pasiimti... to ir nereikia!

Darbinga diena! — diena kraustymosi, bet reikia tik iš anksto mums pasakyti, kad galėtume įrengti jums naują telefoną greitam panaudojimui. Ir nereikės likti be telefono nei vienai valandai.

Ar ne pats laikas pagalvoti apie telefonus? Ne tik apie tuos, kurie gražiausi, bet ir apie tai, kur juos pastatyti, kad sutaupius laiką ir žingsnius. Užsakykite savo telefonus vienu metu ir mokėkite tik \$4.75 už jungimą. Leiskite Ohio Bell atstovui pristatyti visas sąlygas visokiems šių dienų patogumams, reikalingiems jūsų šeimos reikalavimams ir namo išdėstymui.

Ar norėtumėte turėti informacinę knygą, kupiną patarimų?

Skambinkite Ohio Bell... arba siųskite šį kuponą

Please send my free copy of
"Moving Made Easy."

Ohio Bell
Part of the Nationwide Bell System

Name _____
Address _____
City _____ Zip No. _____

Mail to: Ohio Bell, Room 1137, 100 Erieview Plaza, Cleveland, Ohio 44114.

ALGIS KAZLAUSKAS (kairėje) Jaunimo Kongreso Syd-
nėje metu su jaunimo atstovėmis ir atstovais. Sekanti prie jo
yra Jūta Kalakauskaitė, atvykstanti į Jaunimo Kongresą Chi-
cagoje.

Plėstinas lietuviškos kultūros skiepijimas jaunimo tarpe

Pasikalbėjimas su Australi-
jos lietuvių jaunimo atsto-
vu Algiu Kazlausku

Algis Kazlauskas, Aus-
tralijos lietuvių jaunimo de-
legacijos Jaunimo Kongre-
se dalyvis, jau yra atvykęs
į JAV ir lankydamsis Cle-
velande, apsilankė Dirvos
redakcijoje.

Pasikalbėjus su A. Kaz-
lausku, paaiškėjo, kad jis
yra aktyvus Melbourne
krepšinio komandos Varpas
narys, studijų metu pri-
klausė Liet. Studentų Są-
jungai, o pastaruoju metu
aktyviai buvo įsijungęs į
Jaunimo Kongreso ruošos
darbus. Baigęs Melbourne
Universitetą mechanikos
inžinieriaus laipsniu, A.
Kazlauskas 2 metus dirbo
Fordo bendrovės įmonėje.

Buvo įdomu patirti iš
Australijos jaunimo atsto-
vo, kas, jo nuomone, dau-
giausia galėtų prisidėti prie
lietuvių jaunimo išsilaikymo
lietuviškoje aplinkoje,
savose organizacijose.

— Svarbiausiu viso to
motyvu, sako Kazlauskas,
— laikyčiau logišką ir rea-
liu lietuvių išsilaikymo pa-
grindą ir konkrečius planus
ateities veiklai, atsižvel-
giant į pasaulio politiką ir į
dabartinę lietuvių tautos
padėtį.

Jaunimo Kongreso komi-
tetų suformavimas davė
pradžią ir pagrindą jauni-
mo organizacijų tikslams
ir bendrai jų veiklai pra-

skaidrinti, ugdyti ir įgyven-
dinti. Tai parodė kelių jau-
nimui burtis kuo platesniais
pagrindais, plėsti savitar-
pio ryšius, tuo pačiu ug-
dant ir plečiant bendrus in-
teresus, susietus su lietuvių
išsilaikymo klausimais.

Pas. Liet. Jaunimo Kong-
resui rengti pagelbiniai ko-
mitetai įvairiuose kraštuose
turėtų įsisteiginti ir likti
pastovia jungtimi visų or-
ganizacijų atstovų.

Ypatingas dėmesys kreip-
tinas į gyvą lietuviškosios
kultūros ugdymą jaunimo
tarpe, kad tuo būdu, įsijun-
giant į gyvenamojo krašto
kultūrinį ir visuomeninį
gyvenimą, būtų atsineštas
tvirtas lietuviškosios kul-
tūros pagrindas.

Kultūros ugdymas plėsti-
nas ne tik savųjų tarpe —
lokaline prasme. Prie to
daug galėtų prisidėti pla-
tesnis jaunimo kultūrinis
bendravimas, pasikeičiant
ne tik sportininkų gastrolė-
mis, bet ir menininkais,
lektoriais, filmomis ir gar-
sinėmis juostomis, meno
parodomis ir t.t.

— Kokią esate susidarę
nuomone apie atvykstančią
Australijos lietuvių jauni-
mo delegaciją?

— Beveik visus atvyks-
tančius pažįstu asmeniškai.
Be to, visi buvome nekarta
susitikę Australijos jauni-
mo organizacijų atstovų su-
važiavimuose. Visi atvyks-
tantieji iš ankčiau jau ak-

tyviai reiškėsi kas sporto,
kas ateitininkų, kas bendri-
nėse studentų organizacio-
se, šokių grupėse, spaudoje
ar kitur. Vieni veikia siau-
resniam ratelį, kiti prasi-
mušę plačiau.

Leiskite pridurti, kad
Australijos lietuvių jauni-
mo delegacijos nariai tikisi,
kad Jaunimo Kongresas leis
rimtai pažvelgti į lietuvių
jaunimo problemas, numa-
tant naujų idėjų tai veiklai
iš kitų kraštų atstovų. Tam,
ko gero, teks formuoti nau-
jus organizacinius vienetus
tiems tikslams siekti.

Gaila, kad mūsų delegatų
skaičius teko riboti finan-
siniais sumetimais. Nors
aukos dar tebeplaukia, bet
jų vistiek neužtektų pa-
dengti visų tų kelionei, ku-
rie labai norėtų Jaunimo
Kongrese dalyvauti.

Pasikalbėjimą turėjome
nutraukti dėl laiko stokos.
Tenka pažymėti, kad Algis
Kazlauskas į iškeltus klau-
simus žiūri rimtai, nedve-
jodamas ir neieškodamas
atsakymui minčių ir žodžių.
Tai vienas tų delegatų, ku-
ris į Jaunimo Kongresą žiū-

ri ne kaip į pramogą, o kaip
į rimtą užsimojimą lietu-
viško jaunimo ateities veik-
lai užtikrinti. (J. mš.)

Kas tai yra fikcija?

(Atkelta iš 3 psl.)

sutartį, kadangi įtraukimas
galėtų būti aiškinimas,
kaip tų teritorijų pripažini-
mas Sovietų Sąjungai... L.
Šimutis ir latvių atstovas
skubėję pritarti tokiam vy-
riausybės apdairumui ir
kaip nors užtrinti netikė-
ta A. Rudžio įsišokimą. Vis-
tie, bent audiencijai pasi-
baigus, A. Rudis atsiskyręs
nuo visos delegacijos "par-
tizaniškai" kažką pašnibž-
dėti Valstybės Sekretoriui,
o tam nebeturint laiko, —
dar bent jo sekretorei...

Taigi dar nei metai ne-
praėjo, kai A. Rudis pats
žengė toliau, negu kas nors
kitas iš lietuvių (toliau už
betkurį Vienybės bendra-
darbį, toliau net už iš vie-
šojo akiračio dingusį Almū-
šalčių), gindamas "kultūr-
mainiavimo" išplėtimą į
Lietuvą, ne paįs ydamas,
kaip dabar sako, "didžiosios
reikšmės principo" — in-
korporacijos nepripažinimo
principo.

Suprato, ar nesuprato A.
J. Rudis, ką kalbėjo tada?
Ir supranta, ar nesupranta,
ką jis kalba dabar? Taip
ar kitaip, — skirtumas ne-
didelis. Jo, kaip ALT pir-
mininko, kalba ALB tary-
bai vistiek šaukiasi į jokią
vatą nevyniojo protesto.

P. S. Tegū niekas nesku-
ba šaukt, kad čia, štai, vėl
"nedėkingo dypuko" užsi-
puolimas prieš tikrą
amerikietį lietuvi. Neturi

reikšmės, kur ALT pirmi-
ninkas gimęs-aukęs, o svar-
bu, ką jis pasakė-parašė.
Tiesa, iš to rašto aiškiai
matyti, kad jis parašytas ne
paties A. J. Rudžio, o "vai-
duoklio" (ghostwriter'io),
neabejotinai "dėkingo dy-
puko", kurį nebūtų didelio
galvosūkio atspėti. Bet nie-
ko čia negali padaryt: at-
sakingas už kalbą ne "vai-
duoklis", o pats A. J. Ru-
dis, pats ALT pirmininkas,
nes pats tą kalbą viešai pa-
skaitė ir leido savo vardu
laikraščiuose skelbti.

LIETUVIŠKA VASARVIETĖ BANGA

CAPE COD'E, MASS.
GREAT MARSH ROAD,
CENTERVILLE, MASS.

- Prie Atlanto vandenyno,
Golfo srovės šildomo gar-
saus Craigville Beach.
- Patogūs kambariai ir atskiri
namukai, kur patiems gali-
ma gamintis valgi.
- Skanūs lietuviški valgiai.
- Grynas pušų oras ir rami
vietovė poilsiui.
- Svečiams be nuosavų auto-
mobilių — transportacija į
ir iš paplūdimio.
- Šalia "Bangos" randasi eže-
ras su paplūdimiu. Žuvavi-
mo mėgėjams yra laivelis.
- Norintieji puikiai praleisti
atostogas prašomi su užsaky-
mais kreiptis šiuo adresu:

A. Pakštytys,
76 Alicia Road
Dorchester, Mass. 02124
Tel. (617) 282-8046
o po birželio 15 d.:
Box 188, Centerville,
Cape Cod, Mass.
Tel. (617) SP 5-4633.

PLANINGAS TAUPYMAS moka gerus dividendus

PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN!

4½%

Dabartinis dividendas
išmokamas du kart
per metus.

MUTUAL Federal SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

Pradėdami, atsidėdami ir paskatinti
nuo 9 val. ryto iki 4 val. po pietų.
Kvotiniai nuos 9 val. ryto iki 8 v. val.
Išleidžiamas nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų
Tiksliniai uždėdami visą dieną.

Chartered and Supervised by the United States Government
2212 W. CERMACK ROAD • CHICAGO 8, ILLINOIS
Phone VErnise 7-7747 John J. Kazanavicius, Pres.
AUTOMOBILIAMS VIETA GRETA MOSŲ ĮSTAIGOS

VIEŠĖDAMI CHICAGOJE PIRKITE NAUJOJE MODERNOJE MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĖJE PARAMA-

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. Janušaitis ir J. Mažeika

ČIA GERIMUS PIRKSITE TIKRAI PIGIAI! TIK KELETAS PAVYZDŽIŲ

1. Chateau Gib. 3 Str. French
Cognac 5th — \$4.98
2. Imported Scotch Whiskey
80 proof 5th — \$3.98
3. Napoleon Brandy 5th — \$3.35
4. Hiram Walkers cocktails 5th — \$2.98

5. Leabfraumilk — German Wine 5th — \$0.98
6. Napoleon Vermouth 5th — \$1.19
7. Da-Silva Domain Wine 5th — \$0.98

Be to, didžiausias pasirinkimas importuotų
maisto produktų iš viso pasaulio kraštų.

JUOZAS ŠLAJUS

KĄ RASIU SUGRĮŽĘS?

ATSIMINIMAI (5)

Su M. Urbonavičiumi buvau artimai pažįstamas,
nes Lietuvos nepriklausomybės laikais gyvenome
tame pačiame kieme ir abu buvome geri drau-
gai.

Taigi, pakabinęs telefono ragelį, apie porą ki-
lometrų pėsčias išėjau pas direktorių. Buvo
įdomu, kodėl esu kviečiamas? Tikriausiai, pa-
galvojau, pagal seną mūsų draugystę, gausiu ge-
resnį darbą "Maisto" centrinės raštinėje.

Atėjęs prie užrakintų "Maisto" fabriko vartų,
pranešiau būdoje esančiam sargui, kad esu pa-
kviestas pas direktorių. Kai įėjau į kiemą, Ur-
bonavičius tuojuoju pasitikio mane su kitais dviem
nepažįstamais vyrais. Tuo pačiu momentu pri-
važiavo lengvas automobilis.

-- Sėsk, važiuosime atgal, -- sako Urbonavi-
čius.

Pirmas išmuko vienas iš nepažįstamųjų, o ki-
tas vyras ir Urbonavičius skubėdami sodino ma-
ne galinėn sėdynėn. Aš buvau tarp dviejų nepa-
žįstamų, o dir. U-čius išoko priekinėn sėdynėn,
pas šoferį.

Riedame atgal tomis pačiomis gatvėmis, ku-
riomis atėjau pėsčias. Tyla, kažkodėl niekas
nieko nekalba. Pravažiuojame ir pro tą namą,
kuriame gyveno mano draugas J. M.-kas. Praė-
jusią naktį jis buvo NKVD areštuotas. Vėliau su-
žinojau, kad jo artimos draugės buvo iškūstas,
ir už veidrodžio nugarėlės rado "Balt. Žirgo"
organizacijos įstatus. Įtemptai seku gatves, kur
važiuojame: į odų-kailiukų sandėlį ar NKVD bū-
stinę? Dėja, automobilis nevažiuoja pro bažnyčią,
t. y. link mano darbovietės, bet pasuka į dešinę.
Prezidento Smetonos gatvėn ir sustoja ties rau-
donais Šuberto namais, kuriuose dabar buvo įsi-
kūrusi NKVD-milicija. Dir. Urbonavičius nuo čia
grįžo į Vilnių.

Tik išgengus į jų raštinę, iš karto pasijutau
kaip kitame, svetimame pasaulyje. Ramūs ir
visą kelią tylėjusieji "draugai", darydami smul-
kią kratą pradėjo pulti mane nešvankiais, rusiš-
kais žodžiais ir veiksmais.

-- Tu jau nebandysi nuversti Sovietų valdžią
ir nebematysi daugiau saulės šviesos! ...

Po kratos nuvedė į tuščią kambarį, pasodino
kambario viduryje ant kėdės, liepė sėdėti ir ne-
judėti. Prie durų pastatė mongolų sargybinių su
šautuvu ir durtuvu.

-- Sėdėk čia ir nejudėk. Jei judėsi ar bandysi
atsistoti, sargybinis nudės tave vietoje, -- pa-
sakė enkavedistas ir išėjo.

O sargybinis laiko į mane nukreiptą durtuvą ir
savo siauras akis. Neleidžia nė pajudėti! Sėdėti
teko ilgas valandas, nes sargybiniai keitėsi bent

kelis kartus. Kai sargybiniai buvo ne mongolai,
jie nors nelaikė nukreiptą į mane šautuvą ir aš
galėjau pajudėti sėdėdamas kėdėje.

PIRMASIS TARDYMAS

Apie dešimtą valandą naktį nuvedė mane į tar-
domąjį kambarį. Vėliau sužinojau, kad tuo pačiu
metu du enkavedistai darė mano bute kratą. Kra-
tą pradėjo apie dešimtą valandą ir baigė tik apie
antrą valandą naktį. Be nuotraukų ir keleto pa-
žymėjimų, nieko daugiau jie nerado.

Tardė iš Vilniaus krašto kilęs Martavičius
(pusiau lietuvis). Kitas, civilistiškai apsirengęs, sė-
dėjo prie stalo, bet tardymo metu nė žodžio ne-
pratarė. Tai buvo vienas iš "draugų" mane
atvežęs. Pirmieji klausimai -- tik formalumas,
anketos užpildymas. Nežinojau nė pats už ką bu-
vau areštuotas ir kuo kaltinamas. Bet netrukus
Martavičius man apie tai "paaiškino".

-- Na žiūrėk, Šlajau, mes žinom apie tave vis-
ką, žinom kiekvieną tavo žingsnį. Žinom, kad tu
esi kontrarevoliucionierius, esi prisidėjęs prie
buožių organizacijos, kuri nori nuversti tarybinę
valdžią. Tau bus daug geriau, jei į visus klau-
simus atsakysi teisingai. Pasakyk, ką tu pažįsti ir
kas yra tavo artimieji draugai?

-- O, pažįstamų turiu daug, kaip ir kiekvienas
jų turime.

-- Sakyk tik savo artimus.

(Bus daugiau)

Didžioji lietuvių manifestacija

PASIKALBĖJIMAS SU STASIU ŠIAUČIŪNU AKTUALIAISIAIS KLAUSIMAIS

Stasys Šiaučiūnas naujai išrinktas Lietuvių Bendruomenės Chicagos apygardos valdybos pirmininkas, kuris yra ir Dainų Šventės komiteto sekretorius, pasižymi didele energija, sumanumu ir nepaprastu pareigingumu.

Radęs jį namuose, paklausiau, kaip buvo pradėtas organizacinis Dainų Šventės darbas ir kokius išipareigojimus ir darbus atlieka LB apygardos valdyba.

-- III-ją JAV ir Kanados Lietuvių Dainų Šventę JAV LB Centro valdybos ir LB Kanados Krašto valdybos 1965 m. pradžioje buvo pavesta organizuoti LB Chicagos Apygardos valdybai, -- paaiškino Šiaučiūnas.

Apygardos valdyba, gavusi pavedimą atlikti visus Dainų Šventės organizacinius darbus tą pačių metų vasario mėn. sušaukė Chicagoje gyvenančių muzikų susirinkimą, kuriame mūsų muzikai aktyviai įsijungė į Dainų Šventės organizacinius darbus, sudarydami šventės repertuaro komisiją, kurios pirmininku buvo išrinktas energingas visuomenininkas, kompozitorius -- muzikas Jonas Zdanis. Repertuaro komisija nustatė, kad šios Dainų Šventės programoje dalyvaus pakviesti Amerikos ir Kanados lietuvių chorai, kurie išpildys repertuaro komisijos Dainų Šventei nustatytas dainas, ir specialiai šiai Dainų Šventei kurtą kantatą "Tėviškės Namai" (žodžiai B. Brazdžio) ir lituanistinių mokyklų moksleivių jungtinis choras.

LB Chicagos Apygardos valdyba, repertuaro komisijos paruošę suaugusiems chorams ir moksleivių chorams Dainų Šventės repertuarą, kompozitoriaus Br. Budriūno parašytą kantatą atspausdino atskirais sąsiuviniais, ir išsiuntinėjo visiems Amerikoje ir Kanadoje esantiems chorams.

Vytautas Kasniūnas

LB Chicagos Apygardos valdyba, susitarusi su LB Centro valdyba, sudarė III-sios Dainų Šventės komitetą, į kurį buvo pakviesti: pirmininku Dr. Stp. Biežis, vicepirmininkais: Jonas Paštukas, Antanas Šantaras, išdininkas Kostas Dočkus, sekretorium Stasys Šiaučiūnas, LB Kanados Krašto atstovu kun. Jonas Kubilius, S. J., narys muzikiniams reikalams -- J. Zdanis, ryšininkas -- Jonas Jurkūnas ir informacinių reikalų vedėju -- Vladas Vijeikis. Sudarytam Dainų Šventės komitetui buvo pavesta organizaciniams atskirų šakų darbams atlikti susidaryti komisijas.

Man, dalyvaujant Dainų Šventės komitete ir šiandien esant LB Chicagos Apygardos valdybos pirmininku, reikia džiaugtis visų komiteto narių su dideliu pasišventimu atliekamais darbais. Ypatingai labai malonu artimai bendradarbiauti su komiteto pirmininku Dr. Stp. Biežiu, kuris nešdamas sunkiausią ir atsakomybę, sumaniai sprendžia visas iškylusias su Dainų Švente problemas.

Didelis Dainų Šventės organizacinis darbas buvo pravedant registraciją chorų norinčių dalyvauti Dainų Šventėje. Choro registracijos darbą, man talkininkaujant, pavyzdinčiai atliko registracijos komisijos pirmininkė J. Bobinienė. III-je Dainų Šventėje užsiregistravo dalyvauti iš Amerikos ir Kanados 27 chorai su 1136 choris-tais, 15 lituanistinių mokyklų moksleivių chorai su 1.000 choristų.

-- Kaip vyksta Dainų šventės paruošiamieji darbai įvairiose JAV ir Kanados vietovėse.

-- Man, kaip Dainų Šventės komiteto sekretoriui, vedant susirašinėjimą, tenka stebėtis visų užsiregistravusių chorų nepaprastu en-

tuziazmu rengiantis dalyvauti Dainų Šventėje. Jie aukoja daug valandų repeticijoms, organizuodami rajonines -- mažasias dainų šventes, atlikdami vietoje koncertus, siekdami Dainų šventėje pasirodyti aukštame lygyje. Tokių chorų pasirengimą dalyvauti Dainų Šventėje reikia laikyti didele ir neįkainuojama auka, kurią įvertinti turėtų visi Amerikos ir Kanados lietuviai, dalyvaudami Dainų Šventėje.

Giliai esu įsitikinęs, kad III-ji Dainų Šventė ne tik choristų skaičiumi, bet ir meniniu lygiu pralenks buvusias Dainų Šventes.

Dainų Šventės garbės dirigente yra pakviesta visiems žinoma ir daug nusipelnusi lietuviškai dainai ir muzikai ugdyti bei propoguoti Amerikoje gimusi lietuvaitė muzikė Alice Stephens, dirigentais: J. Kačinskas, Alf. Mikulskis, P. Armonas ir moksleivių jungtiniam chorui F. Strolia.

Br. Budriūno kantatoje solistais dalyvaus: solistė Dana Stankaitytė ir Los Angeles gyvenantis solistas Rimtautas Dabšys.

Taigi, III-sios Dainų Šventės programa išsiskirs iš buvusių dainų švenčių programų savo įvairumu, kas susidės iš išpildomų dainų, kantatų ir lituanistinių moksleivių jungtinio choro.

Tikime, kad visi Amerikos ir Kanados lietuviai šių metų liepos m. 3 d. suvažiuos į Chicagą dalyvauti nepaprasto visų lietuvių tautinėje manifestacijoje -- III-je JAV ir Kanados Dainų Šventėje.

-- Kada suvažiuos choris-tai į Chicagą?

Visi į talką!

Artinantis Jaunimo Kongresui atjaunėkim visi ir įsijunkim į jaunimo pinamą kongresinį vainiką. Lietuvių jaunimas visam laisvam pasauliui, kaip tos gražiausios gegužės mėnesio gėlės, sužydėjo gražiais lietuviškais žiedais: tėvynės meile, tėvynės ilgesiu ir nepalaužiama tėvynės vadavimo kova. Didžiukimės mūsų jaunimo jau atliktais žygiais ir remkime jų užsimojimus tolimesniame darbe. Mes sakome, kad jaunimas yra tautos žiedas. Žiedo grožis priklauso nuo jo priežiūros, meilės. Jeigu jaunimą vadiname tautos žiedu, padėkim jam sužydėti ne iš pareigos, ne iš reikalo, bet iš meilės, tegu jis neša gražiausius tautai žiedus, iš kurių Jaunimo Kongrese nupins bendrą pasaulinį gražiausių gėlių, pavergtai tėvynei, vainiką.

PLJK Finansų Komisijos aukų lapelio antgalvyje sakoma: "Išėivijos lietuvių tautos ir Lie-

--Chorai generalinę repeticiją turės liepos 2 d., šeštadienį 10 val. ryto tose pačiose patalpose, kur vyks ir Dainų šventė. 12 val. choris-tai turės užkandžius -- priešpiečius, o tuo laiku pradės repetuoti lituanistinių mokyklų chorai.

Liepos 3 d. po Dainų šventės, LB Chicagos apygardos valdyba rengia choris-tams pagerbti vakarienę, kuri įvyks 18-toje kolonijoje esančioje didelėje salėje, kur yra įrengti oro vėsin-tuvai.

Mums besikalbant su skambėjo telefonas. Skambino iš Clevelendo Vytautas Kamantas, kviesdams Stasį Šiaučiūną į Jaunimo kongreso garbės komitetą.

-- Kokios naujienos Jaunimo pasaulyje, -- klausiu po užtrukusio ilgesnio telefoninio pasikalbėjimo.

-- Jaunimo kongreso pinigine samata didelė o pinigų iki šio laiko surinkta ne daug. Taip pat ir Jaunimo petici-jai parašų rinkimas dar per lėtas. Bet tas neaktyvumas pateisinamas tuo, kad mūsų jaunimas -- studentai buvo užsiėmę mokslu ir vasaros egzaminais. Dar liko laiko apie 1 mėnesį. Jei visi sukrusime, jei kiekviena šeima atiduos savo įnašą, o studentai aktyviau įsijungs į aukų ir parašų rinkimą ir stengsis visus lietuvius aplankyti namuose --- vaizdas pasikeis. Žmonės yra duosnūs ir pradžiai niekados neatsisako savo dalį atiduoti. Tik reikia juos aplankyti ir paprašyti. Dėl darbo gausumo, dėl ilgų viršvalandžių pritrūko-me laiko ir ką vieną dieną pasižadame, kitą užmirštame. Bet kai ateini į namus, tada niekas neatsisako paaukoti pinigų mūsų tautiniams reikalams, -- baigė pasikalbėjimą Stasys Šiaučiūnas.

Lietuviška Jansonų vasarvietė "Audronė" Cape Code jau laukia vasarotojų. Šiais metais įrengta daug naujų patogumų. Kad vasarojantieji tikrai turėtų malonų poilsį ir galėtų gražiai praleisti atostogas.

GERIAUSIAI PAILSĖSIT PER SAVO ATOSTOGAS
LIETUVIŠKOJE JANSONŲ VASARVIETĖS
CAPE COD VILoje

"AUDRONĖ"

87 East Bay Rd., Osterville, Cape Cod, Mass.
Tel. (Area 617) 428-8425

- Vila Audronė yra apsupta didelio pušų, beržų ir kt. dekoratyvinių medžių parku. Daug vietos poilsui ir žaidimams.
- Erdvūs kambariai, rami ir jauki aplinkuma.
- Visai arti šiltos srovės, privatus atviros jūros plažas (7 min. pėsčiom).
- Geras lietuviškas maistas.

Atidaroma vasarajimui nuo BIRŽELIO 18 D. iki RUGSĖJO MĖN. 15 D. ir jau dabar priimami užsakymai.

Kreiptis: DR. ED. JANSONAS, 15 ROSEDALE ST., BOSTON, MASS. 02124. TEL. 288-5999, o po BIRŽELIO 18 D. tiesiai į vilą AUDRONĖ -- CAPE COD, MASS., MARIJA JANSONAS.

Visi maloniai kviečiami atvykti į šią gražiausią ir didžiausią Cape Cod žalumynuos paskendusią lietuvišką pajūrio vilą.

ža auka, ar surinkai nors 20 parašų ant Jaunimo ruošiamos peticijos? Nusiskundi, kad nežinai kas bus parašyta petici-joj, užtat nerenki parašų, nesiunti aukos. Čia pat prieš akis turėdamas peticijos lapą noriu priminti ir pabudinti tavyje pavergtos tėvynės meilę ir kenčiančių sesių ir brolių pagalbos šauksmą. Tėvynės šauksmas labai mažai prašo, tik keliasdešimt surinkti parašų. Atsimink, kad lietuvis partizanas dėl Tėvynės paaukojo savo gyvybę ir ta auka jam nebuvo perdidelė. Peticija prašo Jungtines Tautas Pasmerkti Komunistų kolonializmą Europoje ir grąžinti Lietuvai lais-

vę ir Nepriklausomybę. Kokią tau gali sukelti abejonę šie peticijos žodžiai?

Dar liko apie pora savaitžių parašams rinkti laiko. Visi kaip vienas, įsijungim į kovą už tėvynės laisvę!

PLJK Informacijos
Komisija

• Jauna Nakutytė, gimusi 1945 m. Vokietijoje, 1949 m. atvykusi į Australiją, neseniai baigė Sydnėjaus universitete farmacijos fakultetą aukščiausiais laipsniais ir laimėjo tris premijas.

Fakulteto vadovybės pasiūlymu, pasilieka universitete ir ruošia "Master degree".

Ji taip pat yra baigusi lituanistinę mokyklą ir priklauso lietuvių skaučių organizacijai.

Kun. J. Margis, iš Argentinos atvykęs į Jaunimo Kongresą, lankėsi Dirvos redakcijoje. Nuotraukoje jis kalba per Vasario 16 iškilmes prie Argentinos išlaisvintojo San Martin paminklo.

VASAROS ATOSTOGAS

kviečiame praleisti CAPE COD'E

MEŠKOJE

CAPE COD žalama; ATLANTO vanduo šildomas Golfo srovės; SILVER BEACH smėlis; Lietuviška aplinka ir geras maistas, suteikia puikias sąlygas pavasaroti bei pailsėti.

SPORTO mėgėjams: sail-fish būriuoti, teniso aikštė, ping-pong, krocketas.

Vakare TĖVAMS išvykus prižiūrimi vaikai.

SEZONĄ pradėdame BIRŽELIO mėn. 19 d.

Su užsakymais prašome kreiptis:

M. LUŠYS, 88-01 104 St.,
Richmond Hill 18, N. Y.
Tel. (212) 849-1193

I. VEITAS, 72 Congress St.,
Braintree, Mass.
Tel. (617) 843-2146

MEŠKA

42 BEACH STREET

MONUMENT BEACH
CAPE COD, MASS.

Tel. (617) 759-3251

RAPID EXPANSION PROGRAM AT OUR CLARE, MICHIGAN AIRCRAFT ACCESSORIES PLANT

requires the following people immediately:

PRODUCTION ENGINEER

Engineering graduate with experience in manufacturing, assembly, and testing of hydraulic and pneumatic controls for jet aircraft.

TOOLMAKER

Four-year apprentice graduate or 10 years' experience.

TOOL DESIGNER

Must have broad knowledge of latest tool and fixture design including knowledge of tool geometry, trigonometry, and other related math.

OTHER VACANCIES:

PROCESS ENGINEERS MACHINE HANDS, ETC.

Excellent working conditions in modern plant located in desirable vacation area. Liberal employee benefit programs and opportunities for personal advancement.

HOLLEY CARBURETER CO.

WARREN, MICHIGAN

11955 E. 9 MILE

JE 6-1900, Ext. 345-6

AN EQUAL OPPORTUNITY EMPLOYER

(62-63)

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

Pati žinomiausia ir patikimiausia firma Amerikoje, turinti daugel metų patyrimo siunčiant

DOVANAS — SIUNTINIUS Į USSR.

Gavėjas nieko nemoka. Tūkstančiai klijentų patenkinti. Garantuotas skubus ir tikslus pristatymas. Visi siuntiniai apdrausti. Visuose mūsų skyriuose yra gausus aukštos rūšies prekių pasirinkimas prieinamom kainom.

Dėl informacijų ir nemokamų katalogų kreipkitės į visus mūsų skyrius.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

- NEW YORK 3, N. Y. — 39 — 2nd Avenue — AL 4-5456
- NEW YORK, N. Y. 10011 — 108 W. 14th St. CH 3-3005
- BROOKLYN 11, N. Y. — 370 Union Avenue EV 4-4952
- BROOKLYN 7, N. Y. — 600 Sutter Avenue — DI 5-6808
- A'HOL, Mass. — 61 Mt. Pleasant Street — CH 9-6245
- BOSTON 18, Mass. — 271 Shawmut Avenue — LI 2-1767
- SO. BOSTON 27, Mass. — 327 W. Broadway AN 8-0068
- BUFALLO 6, N. Y. — 332 Fillmore Avenue TL 6-2674
- CHICAGO, Ill. 60622 — 2222 W. Chicago Ave. BR 8-6966
- CHICAGO, Ill. 60608 — 3212 So. Halsted St. WA 5-2737
- CLEVELAND, Ohio 44113 — 904 Literary Rd. TO 1-1068
- DETROIT, Mich. — 7300 Michigan Avenue — VI 1-5355
- GRAND RAPIDS, Mich. — 636-38 Bridge St., N. W. Tel. GL 8-2256

- HAMTRAMCK, Mich. — 11333 Jos. Campau — GL 7-1575
- HARTFORD 14, Conn. — 200 Franklin Avenue. Tel. 233-8030, 246-0215
- IRVINGTON 11, N. J. — 762 Springfield Ave ES 2-4685
- YOUNGSTOWN 3, Ohio — 21 Fifth Avenue RI 3-0440
- LOS ANGELES 22, Calif. — 960 So. Atlantic Blvd. Tel. AN 1-2994

- LAKEWOOD, N. J. — 126 — 4th Street — PO 3-8569
- NEWARK 3, N. J. — 428 Springfield Avenue BI 3-1797
- NEW HAVEN, Conn. — 509 Congress Ave. LO 2-1446
- PATERSON 1, N. J. — 99 Main Street — MU 4-4619
- PASSAIC, N. J. — 176 Market Street — GR 2-6387
- PHILADELPHIA 22, Pa. — 525 W. Girard Ave. PO 5-5892
- PITTSBURGH 3, Pa. — 1307 E. Carson Street HU 1-2750
- SAN FRANCISCO, Calif. — 2076 Sutter St. FI 6-1571
- WATERBURY, Conn. — 905 Bank St. — PL 6-6766
- WORCESTER, Mass. — 174 Millbury Street SW 8-2868

HELP WANTED MALE

LATHE HANDS ALL-AROUND MACHINISTS

Top wages, various fringe benefits, paid vacation. Steady work, overtime.

JOHNSON PRECISION WORKS

1516 MILITARY RD.
KENMORE, N.Y.

(59-62)

1st CLASS
SURFACE GRINDERS
CLEAN MODERN SHOP
58 hour week. Days only. Steady work. All benefits & pension.
MONARCH TOOL & GAUGE CO.
23450 Telegraph Rd.
Southfield, Mich.
313 — 444-1288

(68-69)

DRAFTSMEN

Are required to join a small engineering group-close to Providence Engaged in the Design Procurement and Construction of Chemical Plant. Excellent fringe benefits and company benefits.

Send Resume To
Box J-W-3-101 Tremont-
Room 805
Boston, Mass.

(60-62)

WELDERS

Automatic welders\$3.20 hr.
Micro Welders\$3.20 hr.
Inner Shield Welders\$3.20 hr.
Submerged Arc Welders ..\$3.20 hr.

MUST BE ABLE TO PASS TEST

Whitehead & Kales

58 Haltiner

River Rouge, Mich.

An Equal Opportunity Employer

(62-76)

1st CLASS
PLASTIC MOLD MAKERS
TOOL MAKERS
PANTOGRAPH OPERATORS
Steady year round employment. Full benefits, overtime. Opportunity for advancement with progressive tool shop.

H. H. MOLD CO.
47535 Burton Rd. Utica, Mich.
731-1210

(54-63)

DIE MAKERS
Leaders or journeymen experienced on small blank, form, and progressive dies. Steady work on day shift. Fringe benefits and overtime.
BARCY-NICHOLSON CO.
8100 Joy Rd.
Detroit, Mich.

(54-67)

JOURNEYMEN
DIE MAKERS
To build small progressive dies from part prints. Full or part time. Top wages & overtime. Life and hospitalization, fringe benefits. Steady work.
CASS MACHINE
691 ANTOINETTE
DETROIT, MICH.

(58-67)

UNSKILLED HELP

To run drill presses. Full or part. Steady work. Top wages & overtime. Life and hospitalization. Fringe benefits.

CASS MACHINE
691 ANTOINETTE
DETROIT, MICH.

(58-67)

CRANE OPERATORS

STEEL WAREHOUSE. EXPERIENCED ON OVERHEAD CRANES. SECOND & 3rd SHIFTS.

KASLE STEEL CORP.

4343 Wyoming Dearborn, Mich.
(58-64)

HELP WANTED FEMALE

REGISTERED NURSES AND LICENSED PRACTICAL NURSES

OPENINGS FULL AND PART TIME
SALARY DEPENDING ON
EXPERIENCE

REGISTERED NURSES \$3.50 Shift
DIFFERENTIAL

LICENSED PRACTICAL NURSES
\$1.50 Shift
DIFFERENTIAL

PLUS MANY OTHER BENEFITS.
CALL, WRITE OR APPLY AT

WILLIAM BEAUMONT
HOSPITAL

EMPLOYMENT OFFICE
3601 W. 13 MILE ROAD
ROYAL OAK, MICH.

549-7000

(49-62)

TRŪKSTANT ĮRODYMŲ...

Ketvirtis milijono komjaunuolių Lietuvoj jokiū būdu nerodo, kad tokia didelė Lietuvos jaunimo dalis jau yra prisiekę "komunizmo statytojai". Daugeliu atvejų esama priešingai. Jei ne kasdien, tai beveik tikrai kas savaitę net ir Komjaunimo Tiesa tai papasakoja. Gegužės 8 d. vaizdžiai papasakojo vieno Kaišiadorių fabrikelio komjaunuolių charakteristiką.

Vyresnio amžiaus darbininkas, invalidas, pastebėjo, kad fabrike trūksta kažkokių aštuonių ratų. Supranta, kad vėl pavogė. Praneša vyresnybei, išsūkia miliciją, nuseka provėžomis į krūmus ir ratus randa.

Kitą dieną komjaunuoliai, sučiupę pranešėją aklame užkampyje, priklūlė ir aiškiai pasakė už ką: -- Už žmonių sekiojimą, šuniel!

Vėl pranešimas policijai, ieško užpuolikių, bet randa juos kažkur besisvečiuojančius, ir jie, žinoma, nieko nematė, nieko nežino. Milicijoje patikėjo ir nutarė, kad nėra įrodymų, nuo ko skundėjo veidas sutinęs.

Komjaunimo sekretorė tiki, kad jos pavaldiniai bus taip pasidarbavę. Šaukia susirinkimą, siūlo įtariamuosius bent iš komjaunimo išmesti, jei teisiškai negalima prikipt. Bet narsiausias iš jų atakuoja: -- Už ką išmesti? Ar matėt, kad mušiau? Kas patvirtinsit!

HELP WANTED FEMALE

INSTRUCTOR: Psychiatric experience in nursing, class room teaching, clinical study and/or supervision. Baccalaureate degree desirable. Michigan registered or eligible. Salary open. Three-hundred-bed general hospital, 30-bed psychiatric unit. School of nursing with diploma program. Write or call collect, Karl F. Greth, Director of Personnel & Special Services, W. A. Foote Memorial Hospital, Jackson, Mich. (60-65)

OPPORTUNITIES FOR PROFESSIONAL HELP REGISTERED NURSES

For all services & shifts. Good starting salary differential for evening & night duties. Salary review after 6 months.

INSTRUCTORS—FOR SCHOOL OF NURSING

Salary commensurate with experience & ability.

Excellent working conditions. Liberal fringe benefits.

Apply call or write Personnel Director

BUTTERWORTH HOSPITAL
100 MICHIGAN AVE. N. E.
GRAND RAPIDS, MICH.

(57-66)

REGISTERED NURSES

For staff positions all services, all tours. Salary range \$415.87 to \$476.52 monthly. Differential for evening and night tours, and for charge responsibilities all tours. Time and one-half for overtime. Liberal fringe benefits including special assistance to nurses being graduated this year to help pay off nursing school loans, and to others for additional education if desired. Orientation programs planned according to need including refresher courses. Contact Director of Nursing, Memorial Hospital, Owosso, Mich. (59-61)

SCHOOLS

SACRED HEART SCHOOL

RESIDENT SCHOOL FOR
BOYS GRADE 4—THROUGH—8

BROTHERS OF THE
SACRED HEART

ANDOVER, MASSACHUSETTS

(57-64)

Niekas nepatvirtina. Už sekretorės pasiūlymą nedrąsiai pakyla dvi rankos. Kiti -- "neutrals" Tiesa, kažkoks Stroganovas apsiima liudyti, matęs, ar žinąs, kad tikrai tie kalti. Bet komjaunuoliai apsisprendžia: -- Kam čia kištis...

Tolesnė viso to komjaunuolių padalinio charakteristika atskleidžia, koks jų "veikimas": -- "Susirenka tai pas vieną tai pas kitą kaimyną ir traukia 'krūminę', slaminėja gatvėmis užkabinėdami praeivius, sukeldami tarpusavio peštynes. O atėję pirmadieniais į darbą, svarsto, giriasi, kas kiek išgėrė per sekmadienį, kas kam strėnas apvanojo...

Tiesa, būrelis vadovė (sekretorė) prisimenai pasakoja specialiam korespondentui, kad vieną kartą surengė šokių, bet... "vaikiniai išklampos gėlių klombas. Mokyklos vedėja ir iš tolo dabar nebeįsileidžia..."

Paaimanavęs, kiek gerų dalykų komjaunuoliai galėtų atlikti, spec. korespondentas pasilieka prie išvados, kurią pareiškė ne kas kitas, o tas naivus primuštas žmogelis, taip sąžiningai norėjęs būti "valdžios ramsčiu": -- O dabar bijau vakare išeiti į gatvę. Pramuš...

"Trūkstant įrodymų", -- pavadintas tas Komjaunimo Tiesos pasakojimas. Bet tai vienas iš gausėjančių įrodymų, kad valdžios reikalų gynėjus tenai net komjaunuoliai muša, o jų užstoti nei milicija nesisistengia. (ELTA)

Kenčia už svetimas nuodėmes

Nespėjo įmonės Lietuvoj kaip reikiant pradėti taikytis prie Kosyginio reformų joms suteikto "savarankiškumo", o jau iškyla visokiausios spragos toj reformoj. Tarp ko kita, jau susiduriama su padėtim, kurioj neišvengiamai tenka "kentėti už svetimas nuodėmes". Ypač geležinkeliai ("visasąjunginė" priklausomybė) ir kitos ypatingosios transporto priemonės pasirodo esančios paliktos privilegijuotaj padėty. Iš Maskvos į Vilnių atsiųstas vyriausias arbitras (ginčus tarp įmonių sprendžiančios institucijos viršininkas) pasakoja (Sov. Litva, 1966/106):

Kėdainių chemijos kombinatas gamina pagerintą sieros rūgštį, reikalingą dirbtinio pluošto gamyboje. Tokią rūgštį būtina gabenti tik nerūdij...

jančio plieno cisternose. Bet geležinkeliai tokių cisternų neturi. Paprastose cisternose nuvežta sieros rūgštis pluošto įmonei nebetinka. Kėdainių kombinatas turi mokėti stambia pabaudą, už netikslų rūgšties tiekimą. Geležinkelis neatsako.

Vėl, įmonė susitaria (savarankiškai) su kita įmone tam tikru laiku patiekti užsakytus gaminius. Išsiaiškina, bet geležinkelėje gaminiai kažkur užsiguli ir pristatomi gerokai po pažadėto termino. Užsakiusi įmonė kenčia nuostolius dėl jos gamybos susitrukdyimo, geležinkelis išsisuka sumokėjęs pabaudą po penkis rublius už kiekvieną pavėluotą dieną, o tiekianti įmonė moka kelias dešimt kartų didesnę pabaudą už pavėlavimą... (ELTA)

Skaityk ir platink
DIRVĄ

PITTSBURGH

SVEČIAVOSI CLEVELANDIEČIAI

Sekmadienį, gegužės 29 d., Pittsburghe matėsi daug clevelandiečių svečių. Vietos Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresui remti komitetas surengė jaunimo koncertą su vakariene šv. Kazimiero parapijos mokyklos salėje. Programai išpildyti buvo pakviestas Clevelando Vysk. Valančiaus mokyklos kanklių orkestras, kuriam vadovauja Ona Mikulskienė.

Dalį programos išpildė vietos šokėjų grupė, kuriai vadovauja ir mokina buv. clevelandietė Aldona Malcanaitė-Griniene. Dviejų kaimyninių kolonijų jaunimo puikiu pasirodymu ir programos išpildymu gausus dalyvių skaičius labai žavėjosi. Kanklininkų grupėje buvo apie 15, daugiausia mergaitės ir pora berniukų.

Programos vedėjas ir šokėjas akordionistas buvo rengimo komiteto pirmininkas Vytautas Jucius.

Jaunimo kongreso ir bendrai mūsų jaunimo lietuviybės išlaikymo klausimu kalbas pasakė svečias kunigas Alf. Sušinskas ir klebonas kun. Vl. Karaveckas. Sekmadieniais, 12:30 val. plačioje Pittsburgho srityje lietuviai turi progą girdėti įdomias lietuviškas radijo programas, kurių vedėjai jau per daugelį metų yra Gertruda ir Povilas Dargiai. P. Dargis yra plačiai žinomas visuomenės veikėjas, Susivienijimo Lietuvių Amerikoje prezidentas.

Clevelandiečių svečių tarpe buvo ir K. S. Karpis, kuris per radiją pasveikino Pittsburghiečius clevelandiečių vardu.

Vytautas Braziulis, SLA 14-tos kuopos pirmininkas su žmona ir Karpis aplankė SLA prezidentą Dargį pasidalinti mintimis apie SLA 80 metų sukakties šeimą, rengiamą Clevelande šią vasarą liepos 11-12-13 d.d. (s)

AMERIKOS LIETUVIŲ PILIEČIŲ KLUBAS

6835 Superior Ave., Cleveland, Ohio
Tel. EX 1-1143

Klube veikia: Lietuviškų laikraščių ir žurnalų skaitykla • "Tėvynės Garsų" radijo valandėlės • Televizija • Biljardas • "Pin Boll" • Šachmatai • Lietuviška Valgykla: Penktadieniais, šeštadieniais ir sekmadieniais — pietūs ir vakarienė. • Visi lietuviai ir lietuvės kviečiami įsirašyti nariais į Amerikos Lietuvių Piliečių Klubą.

PETKUS
LAIDOJIMO ĮSTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9

TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

TRAGISKŲJŲ BIRŽELIO DIENŲ MINĖJIMAS

Organizacijos prašomos dalyvauti su savo vėliavomis Lietuvos kultūriname darželyje sekmadienį, birželio 12 d., tragiškųjų birželio dienų minėjimui. Minėjimą rengia ALT Clevelando skyrius.

Šv. Jurgio ir Naujos parapijos bažnyčiose bus pamaldos tai dienai atminti. Po pamaldų organizacijos su vėliavomis prašomos vykti į Lietuvos darželį. Programa vyks prie Dr. Jono Basanavičiaus paminklo 12 valandą.

ALT skyriaus valdyba vyks iš šv. Jurgio bažnyčios policijos lydimas. Kurios organizacijos ir šiaip visuomenė norės vykti kartu, pasirūpinkit pastatyti savo automobilius atsuktus į Superior gatvę.

Kalbai pasakyti pakviestas Antanas Mažeika, buvęs lapkričio 13-tą manifestacijos pirmininkas. Kalbės ir vienas įžymių miesto valdininkų. Trumpa programa bus atlikta iki 1 valandos. Visuomenė prašoma dalyvauti su jaunimu. (ksk)

• Vyskupo Valančiaus Mokyklos Šokėjų Grupė turi 5 laisvas vietas autobuse kelionei į Jaunimo Kongresą ir Dainų šventę Chicagoje. Suinteresuoti asmenys prašomi skambinti L. Sagiui tel.: 442-8674.

• Kun. Juozas Margis iš Buenos Aires, Argentinos ir Klemensas Dėdėlė, iš Argentinos atvykęs į Chicagoje apsigyvenęs jau 6 metus, lankydami Clevelande, padarė vizitą Dirvos redakcijoje ir susipažino su Dirvos spausdinimo ir leidimo darbais.

Kun. J. Margis yra Aušros Vartų parapijos klebonas ir Laiko redaktorius.

• Rašytojo ir Latvių-Lietuvių Vienybės garbės nario Emilio Skujenieko vienerių metų mirties sukaktis sukurta birželio 11 d. Prieš metus Clevelande miręs rašytojas yra palikęs gilius pėdsakus ne tik latvių literatūroje, bet savo vertimais iš lietuvių rašytojų ir poetų kūrybos yra nutiesęs kelius į latvių visuomenę su lietuvių kūrybos vertingais darbais.

Latvių-Lietuvių Vienybės draugijos skyriai prašomi tą sukaktį atitinkamai paminėti.

DEMESIO CLEVELANDO — OHIO LIETUVIAMS! IŠGIRSITE NAUJĄ RADIO PROGRAMĄ

Pradedant birželio (June) 4 dieną, 1966 metais, ŠVENTO RAŠTO TYRINĖTOJAI pradės leisti lietuvių kalba labai įdomias paskaitas iš RADIO STATION, W. X. E. N. 106.5 MC FM, Cleveland, Ohio, kiekvieną šeštadienį, nuo 11:45 val. prieš pietus.

Nepamirškite atsisukti tuo laiku savo radijo. Išgirsite to, ko anksčiau neesate girdėję lietuvių kalba, nes kiekvieną sykį bus skirtinga tema.

Taipgi Clevelando "ŠVENTO RAŠTO TYRINĖTOJAI" rengia dviejų dienų

SUVAŽIAVIMĄ-KONVENCIJĄ

ir ta proga pradės leisti minėtas RADIO programas oro bangomis. Kaip priedas publikai bus patiekta svarbi paskaita, kurią laikys

S. BENECKAS, iš Edwardsburg, Mich. TEMOJE "AUŠRA NAUJOS GADYNĖS"

šeštadienį, birželio (June) 11 dieną, 7 val. vakare

Y. W. C. A. salėje, 1710 Prospect Ave., kampas E. 18 St. ir Prospect, kambarys Nr. 307, trečiame aukšte, Cleveland, Ohio.

Nepraleiskite progos. Visi esate maloniai kviečiami atsilankyti į tas paskaitas ir išgirsti labai linksmų žinių. Įžanga VELTUI. Nebus jokių kolektų. Kviečia jus

Švento Rašto Tyrinėtojai

KLaidos ATITAIŠYMAS

Dirvos 61 nr., dėkojant už Liet. Enciklopediją, padovanotą Dirvai, per klaidą buvo užrašyta p. M. Rudokienės pavardė. Iš tikrųjų gi turėjo būti p. M. Rudaitienė.

• Vysk. Valančiaus Lituanistinės Mokyklos mokslo metų baigimo iškilmės įvyksta sekmadienį, birželio 5 d., 3 val. 30 min. p. p. šv. Jurgio salėje. Iškilmėse bus įteikti diplomai abiturientams, apdovanoti visų klasių geriausi moksleiviai ir įteiktos pažymių knygtės. Taip pat įvyks moksleivių darbų parodėlė.

Visi moksleiviai, tėvai, mokyklos rėmėjai ir bičiuliai maloniai kviečiami šiose iškilmėse dalyvauti.

• Latty Liutkus, senosios išeivijos veikėjas A. Baltrukonienės sesuo, mirė auto mobilio katastrofoje. Tik ką atsikėlus gyventi į Parmą, Ohio, nespėjus dar susitvarkyti naujame bute, velionė ištiko pikta nelaimė.

Senai ir ištikimai Dirvos skaitytojai Baltrukonienė, šeimai ir artimiesiems Dirvos redakciją reiškia savo užuojautą.

• Naują lietuvišką šeimą sukūrė Meilė M. Leknickaitė ir Tadas Mickus, sumaiinę žiedais gegužės 28 d. šv. Jurgio parapijos bažnyčioje.

Vida Kasperavičiūtė išteka už Algio Tallat-Kelpšos birželio 4 d.

Elsė Kazakevičienė ištėkės už Vytauto Račkausko birželio 11 d.

• Prieš atnaujindami savo namų bei automobilių draudimą, palyginkite savo mokamą premiją paskambindami — V. Giedraičiui tel. 944-6835.

JIE ŠOKS...

Šv. Kazimiero Lit. Mokyklos tautinių šokių grupė "Suktinis" šoka:

birželio 5 d. mokyklos metų pabaigos programoje,

birželio 12 d. Zoolo-gijos sodo rengiamoje meninėje programoje ir

birželio 25 d. L. V. S. Ramovės rengiamoje Joninių gegužinėje -- lauze (Čiurlionio Ansamblio sodyboje).

NEPAMIRŠKIT
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

SAVININKAS PARDUODA NAMĄ

Prie Naujosios parapijos, tinkamą 1 ar 2 šeimoms. Labai gerame stovyje. Nauji kilimai ir užuolaidos. Pukiai dekoruotas, be to, gerai prižiūrėtas sodelis.

Patogus susisiektis ir arti krautuvų.

Teirautis dieną 752-3400, vakarais KE 1-7792.

(62-65)

ĮNUOMOJAMAS BUTAS

6 kamb. ir garažas. 65 dol. mėnesiui. 1248 E. 79 gt.

Teirautis tel. 431-2590.

(61-63)

MOKINĖS SIUVAMOMS MAŠINOMS

Priimamos ir nevartojančios anglų kalbą, nes turime įvairiausių tautybių tarnautojus 2000 žmonių tarpe. Dieninė paimama, didžiausi atlyginimai mokami moterims šiame rajone. Patirtis nereikalaujama. Atlyginame besimokinant, po trumpo bandymo.

Teiraukitės mūsų Employment Office nuo 8:30 iki 5 val. p. p. nuo pirmad. iki penktad.

JOSEPH & FEISS CO.

2149 W. 53rd St.

(2 blokai į pietus nuo Lorain Ave.)

(62-68)

• Apdraudos reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į Z. Obelenį tel. 531-2211.

HELP WANTED MALE

ELECTRICIAN

for machine tool and panel wiring. Steady employment. Excellent company benefits.

APPLY IN PERSON

AMERICAN MONORAIL CO.

1111 E. 200 ST.

216 — 486-5000

EUCLID, OHIO 44117

(Located between Euclid and St. Clair Ave.). Public transportation via CTS bus from Windermere station.

An Equal Opportunity Employer (58-66)

HELP WANTED MALE

MACHINISTS

THE CLEVELAND PNEUMATIC Tool Co.

3784 E. 78 St.

341-1700

A Subsidiary of PNEUMO-DYNAMICS Corp.

MACHINISTS TO WORK ON AERO SPACE MISSILE and Aircraft Components

KELLER-HYDROTEL

Contouring and profiling Machines

HORIZONTAL BORING MILLS

TURRET LATHES

GAP TURRET LATHES

ENGINE LATHES

MILLING MACHINES

RADIAL DRILLS

NUMERICAL CONTROLLED MACHINES

GAUSITE GERĄ VALANDINI ATLYGINIMA IR VISUS PRIEDUS.

Interviewing Hours 8:15 A.M. to 5 P.M.

OR CALL

341-1700

for an interview convenient for you.

An Equal Opportunity Employer

Skaityk ir platink
D I R V A

ENGINEERS

AMERICAN MONORAIL OPPORTUNITIES

FOR

ELECTRICAL MECHANICAL

OR

STRUCTURAL ENGINEERS

AND

DRAFTSMAN

With manufacturer or material handling equipment. Day shift. Steady employment. Excellent fringe benefits. Apply in person.

AMERICAN MONORAIL CO.

1111 E. 200 486-5000

(Located between Euclid and St. Clair Ave.)

Public transportation via CTS bus from Windermere station.

An Equal Opportunity Employer (62-64)

MACHINE HELP WANTED

TOOLMAKERS

experience on making cutting tools for multiple & spindle screw machines & turret lathe.

TURRET LATHE

SETUP & OPERATE

BROWN & SHARPE AUTOMATIC

SETUP & OPERATE

MAINTENANCE MECHANICS

Experience on machines & maintaining above machines. Steady employment, high hourly rate plus bonus, paid vacations and holidays, fully paid hospital sickness and pension plans. Uniforms furnished. Apply weekdays 9-11 a.m.; 1-3:30 p.m.

HANSEN MFG. CO.

4031 R. 150 St.

Cleveland, Ohio

(58-67)

WANTED AT ONCE 1ST CLASS SKILLED SET-UP MEN OPERATORS

FOR

CONOMATICS BROWN AND SHARPE

Days, Overtime. New plant facilities. Excellent benefits.

SLABE MACHINE PRODUCTS CO.

4659 INDUSTRIAL PARKWAY WILLOUGHBY, OHIO (East at 370 and Euclid Ave.)

(62-68)

GRINDERS FLAT FORM

CUTTING TOOLS, STEP DRILL. Excellent company benefits, overtime available. Permanent. West Side. Days.

OHIO CUTTER GRINDING CO

216 — 671-3377

(62-67)

Fitters-Welders

All around machinist or diemaker, semi-skilled laborers. Apply at shipping dept. 8:30 to 11 a.m.

May-Fran Mfg. Co.

1710 Clarkstone Rd.

Cleveland, Ohio

An Equal Opportunity Employer (62-64)

ELECTRICIANS

Required for work on machine tools, and panel wiring, permanent position with material handling equipment manufacturer. Excellent company benefits, apply in person.

AMERICAN MONORAIL CO.

1111 E. 200 ST.

486-5000

(Between Euclid and and St. Clair Aves.). Public transportation via CTS bus to and from Windermere Station.

An Equal Opportunity Employer (62-63)

LF SUVAŽIAVIMAS

Liepos 2 d. 10 val. ryto, Sharkos East Sve-tainėje, 7820 So. Western Ave., Chicago, Illinois 60620, įvyks Lietuvių Fondo narių metinis suvažiavimas.

Suvažiavimui numatyta ši darbotvarkė: prezidiumo ir komisijų rinkimai, pranešimai, diskusijos dėl pranešimų ir pranešimų tvirtinimas, LF 1/3 narių ir kontrolės komisijos rinkimai, LF vajeus rinkimai, klausimai ir sumanymai.

Suvažiavimo dalyvių registracija prasidės 9 val.

Mirusiems LF nariams prisiminti ir pagerbti liepos 3 d., sekmadienį, bus pamaldos: Tėvų Jėzuitų koplyčioje prie Jaunimo Centro 5620 So. Claremont Ave. Chicago, Illinois 60636 ir Lietuvių Evengelikų -- Liuteronų Tėviškės bažnyčioje, 6641 So. Troy St., Chicago Illinois 60629. LF TARYBA

• Julius Partilkėnas, 1957 metais gyvenęs Chicagoje, 472 W. 27 St., arba Juozas Miknevičius ir žmona Eugenija, adresas nežinomas, prašomi parašyti laišką Petriui Jaukegiui, 4508 "P" St., Omaha, Nebr. 68117, dėl žinių iš Lietuvos.

MACHINISTS

2nd Shift, Shift Premium Set-up and Operate

Engine Lathe

Turret Lathe

Boring Mill

Hill-Acme Grinder

Milling Machine

Universal Grinder

Radial & Sensitive

Drill Press

also

Laborers

ALSO 1ST SHIFT

Electricians

Castings

Layout Inspector

Mechanical Inspector

SEE MR. CONNERS

The

Lees Bradner Co.

Elmwood Ave. at W. 121

Cleveland, O. 44111

An Equal Opportunity Employer (62-64)

HELP WANTED FEMALE

STENOGRAPHER

Experienced in stenographic and general office details. Electric typewriter. Dictaphone-type recorder. Shorthand.

INTERIOR STEEL EQUIPMENT

2352 E. 69 St.

881-0100

(62-63)

HELP WANTED

DOMESTIC COUPLE

experienced to work in Akron. Qualified men to drive, general Housework and to serve meals. Women to do maids work must be excellent. Top salary references required. Do not apply unless qualified. Phone Collect. Akron, Ohio, ask for Mrs. Wigg 666-7783

(62-63)

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

• ALT S-gos Cicero skyrius per savo pirm. J. Šulaitį prisiuntė Dirvai 3 naujas prenumeratas, surinktas skyriaus surengto pobūvio metu.

Negausus nariais skyrius, bet veiklių savo bendraminčių dėka trumpu laiku sugebėjo ne tik padidinti savo įnašą Vilties draugijai, bet aukomis ir prenumeratomis uoliai prisidėti prie savosios spaudos paremimo.

Reikia pastebėti ir su pa-

dėka atžymėti, kad Chicago ir jos kaimyniniai ALT S-gos skyriai, kaip Cicero ir East Chicago, savo įnašais, aukomis ir pavienių skyrių narių duoklėmis bei naujomis prenumeratomis labai aktyviai ir nuosirdžiai prisidėjo prie Dirvos materialinės buklės stiprinimo ne tik sukuriant progą, bet daugelyje progų ir praityje.

• Stasio Balzeko Jr. lietuvių kultūros muziejus bus

iškilmingai atidarytas birželio 22 d. 4012 Archer Av.

I atidarymą pakviesti vietos visuomenės ir administracijos veikėjai, svetimų valstybių konsulai ir lietuvių visuomenė.

Muziejuje surinkta istorinė medžiaga, savo pavyzdžiais bylojanti apie lietuvių kultūrą, tautos kovas už laisvę, savąją kalbą, tradicijas ir t.t.

• Andrius Šmitas, Vasario 16 gimnazijos 8 klasės mokinys, atvyksta iš Vokietijos į Jaunimo Kongresą Chicagoje. Jis vienintelis iš Vasario 16 gimnazijos mokinių dalyvaus Jaunimo Kongrese ir atstovaus gimnazijos mokinius. Pasibaigus Jaunimo Kongresui, Andrius Šmitas vasaros atostogas praleis Clevelande.

NAUJAS LIETUVIŲ PRELATAS

Shenandoah, Pa., šv. Jurgio parapijos klebonas J. A. Karalius buvo Vatikano pakeltas į prelatatus.

Investitūros išlaidoms vyko Allentowno katedroje. Po to, įvykusiame bankete, pagerbdamas savo gimtosios parapijos kleboną, sveikinimo kalbą pasakė min. J. Kajeckas, iškeldamas prel. Karaliaus nuopelnus bažnyčiai ir lietuvių.

CHICAGO

BENDRAS POBŪVIS

Šeštadienį, birželio 4 d., 7 val. vak., Chicagoje Jaunimo Centre bendrai katalikų ir protestantų ruošiamame pobūvyje "Šventojo Rašto ir Moderniojo Žmogaus" tema kalbės katalikų kun. Vyt. Bagdavičius, M. I. C., iš Chicago ir evangelikų kun. Alg. Jurėnas, profesorius iš Macon, Georgia. Tai pirmas tokio pobūdžio rengimas. Tikimasi, kad jis susilauks atitinkamo visuomenės dėmesio.

LOS ANGELES

BIRŽELIO IVYKIŲ MINĖJIMAS

Šiomet sukanka dvidešimt penkeri metai, kai 1941 m. birželio vidury daugelio mūsų tėvai, motinos, broliai,

Plačiai žinomas New Yorke lietuvis komikas Pete "The Bum" Kazlauskas, dažnai dalyvaujantis labdarinės parengimuose, linksmino svečius pavasariniame Moterų Vienybės baliuje Maspetho Lietuvių Piliiečių Klube. Nuotraukoje: Kazlauskas, konsulas A. Simutis ir Moterų Vienybės pirm. Helen V. Kulber. Ch. Binkius nuotrauka

seserys, vaikai, buvo okupantų rusų komunistų išplėsti iš savo ramų namų, durtuvais sugrūsti į gyvulinius vagonus ir jėga išvežti į Sibiro šiaurę, kur daugumas, žmogui nepakečiamą sąlygų nekankinti, mirė Sibiro sniegynuose.

Tiems mūsų tautos kankiniams pagerbti š. m. birželio 12 d., sekmadienį, 4 val. po pietų,

šv. Kazimiero parapijos salėje ruošiamas minėjimas.

Pagrindiniu kalbėtoju bus žymus amerikietis politikas, pasireiškęs griežtu nusistatymu prieš komunistines užmačias.

Įdomią meno programą atliks iškilūs estų, latvių ir lietuvių dainos bei muzikos menininkai.

Visi Los Angeles ir apylinkių lietuviai maloniai kviečiami dalyvauti. Gausiai dalyvaudami, parodysimės ir kitiems, kad tebesame vieningi ir mokame gerbti savo didvyrius ir savo tautos kankinius.

Įėjimas nemokamas. Minėjimą ruošia Pabaltijo Tautų Komitetas, kuriam Los Angelėse šiemet vadovauja latviai. Komitete lietuviams atstovauja Amerikos Lietuvių Tarybos Los Angeles skyriaus valdyba. S. P.

Vilties Draugijos nariui, uoliam
Dirvos rėmėjui, pasižymėjusiam Lietuvos ūkininkui

VINCUI ŽEMAIČIUI

mirus, JURKŪNŲ ir ŽEMAIČIŲ šeimos gilią užuojautą reiškia

Vilties Draugijos Valdyba
ir
Dirvos Redakcija

Senam tautininkui ir aktyviam
LT S-gos Chicago Skyriaus nariui
A. + A.

VINCUI ŽEMAIČIUI

mirus, jo žmonai ANĖLEI, dukteriai VINCENTAI JURKŪNIENEI, žentui Sąjungos Centro valdybos pirmininkui JONUI JURKŪNUI, sūnui VYTAUTUI ŽEMAIČIUI, marčiai BIRUTEI ŽEMAITIENEI ir kitiems artimiesiems reiškiamo gilią užuojautą ir kartu liūdime

ALT S-gos Chicago skyriaus
valdyba ir nariai

Mielam ilgamečiui pirmininkui

A. + A.

VINCUI ŽEMAIČIUI

mirus, artimiesiems reiškiamo gilią užuojautą

Baltijos Klubas Chicagoje

Nuoširdiems bičiuliams VINCENTINAI ir JONUI JURKŪNAMS ir šeimai, jų tėvui, uošviui ir seneliui

VINCUI ŽEMAIČIUI

mirus, pergyvendami jų didį skausmą, nuoširdžią užuojautą reiškia

Valeria ir Mečys Šimkus

Brangiam Tėveliui

A + A

PRANUI ZYMONUI

mirus, kolegą JUOŽĄ ZYMONĄ ir seserį MARYTĘ, gilaus skausmo valandoje nuoširdžiai užjaučia ir kartu liūdi

Korp! Neo-Lithuania Chicagoje

A + A

VINCUI ŽEMAIČIUI

mirus, jo žmonai ANĖLEI, dukrai VINCENTINAI JURKŪNIENEI, žentui JONUI, šeimai ir visai giminei giliausią užuojautą reiškia

Barbara ir Teodoras Blinstrubai

Brangiai motinai ir uošvei

ELENAI STEIKŪNIENEI

mirus, liūdesy likusiems ELENAI ir KAZIMIERUI POCIAMS, giminėms ir artimiesiems gilią užuojautą reiškia

Petras Vėbra ir šeima

A + A

PETRONĖLEI ANDZIULIENEI

mirus, jos dukroms BIRUTEI MALCANIENEI, ELENAI VYSNIAUSKIENEI ir artimiesiems reiškiamo giliausią užuojautą

Ona ir Juozas Rinkai
Aldona ir Vytautas Kamantai

VINCUI ŽEMAIČIUI

mirus, jo žmonai ANĖLEI, dukrai VINCENTINAI, jos vyrui JONUI JURKŪNUI ir artimiesiems reiškiamo nuoširdžią užuojautą

Dr. Juozas ir Eugenija Bartkai

APOLONIJAI MEILUVIENEI

mirus Lietuvoje, poniai ANĖLEI KUBILIŪNIENEI ir jos šeimai reiškiamo nuoširdžią užuojautą

K. ir S. Lazdiniai
E. ir K. Gaižučiai

Tragiškai žuvus

KOSTUI ČIURLIONIUI.

motiną p. O. ČIURLIONIENĘ, seserį p. K. MARTUVIENĘ su šeima giliai užjaučia jų liūdesyje

Vincas ir Vlada Abraičiai

Tauriam lietuviui, iškiliam Suvalkijos ūkininkui,

VINCENTUI ŽEMAIČIUI

mirus, jo žmoną ANELE, VINCENTINĄ ir JONĄ JURKŪNUS, VYTAUTĄ ir BIRUTĘ ŽEMAIČIUS ir kitus artimuosius užjaučia ir drauge liūdi

Eleonora ir Mečys Valiukėnai

Brangiai Motinai-Mamutei,
A. A.

APOLONIJAI

MISIŪNAITEI-MEILUVIENEI

Lietuvoje mirus, jos dukrai ANĖLEI KUBILIŪNIENEI ir sūnams VYTAUTUI, JUOZUI ir STASIUI MEILAMS bei jų šeimoms reiškiamo didžiausią užuojautą ir kartu giliai liūdžiu

Vaitiekus Morkūnas

Mielai p. O. ČIURLIONIENEI p.p. MARTUSAMS ir CININAMS, sūnui, broliui ir švogerui

KONSTANTINUI ČIURLIONIUI

tragiškai žuvus, širdingą užuojautą reiškia

Helena, Viktoras, Rimvydas
Vilkutaičiai